

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JOESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 31.
VIII. évfolyam, 289. szám.

Kedd

MOLOTOV békeszózatot intéz a világ népéhez

Az amerikai szenátus döntése a világsajtó tükrében Anglia felkészül az általános német légi és tengeri támadásra — Az „Observer” féleven belüli békét jósol Egyre élesebb lesz a németellenes hangulat Amerikában — Halifax szerint is: Anglia csak a németekkel szemben adott biztosítékot Lengyelországnak

Viszonylagos csend a nyugati hadszíntéren

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok nagy lelkesedéssel és örömmel méltatják az amerikai szenátus állásfoglalását, amellyel megszavazta a semlegeségi törvény módosítását és utalnak arra, hogy az az érzelmi támogatás, amelyet eddig is Amerika nyújtott a szövetséges nyugati hatalmakkal, most már anyagi támogatássá fokozódik. A Le Populaire című lapban Leon Blum irt cikket a kérdéstről és többek között megállapítja: „Az a hatalmas arzenál, amelyet Amerika képvisel és jelent, most már jogilag és tényleg is Franciaország és Anglia rendelkezésére fog állani. Igaz, hogy az amerikai piac rendelkezésére áll jogilag Németországnak is, tényleg azonban nem, mert Németország az esetleg Amerikában vásárolandó fegyvereket és hadianyagokat a tengeren nem tudja átszállítani és így Németország csak olyan elméleti jog birtokába juthat, amelyet a gyakorlatban tényleg nem tudhat érvényesíteni.”

A L'Epoque című lap szerint az amerikai fegyverszállítási tilalom megszüntetése biztosítja Anglia és Franciaország részére azt, hogy most már ne csak a tengeren, hanem a levegőben is domináljanak.

ANGLIA FELKÉSZÜL A NÉMET TÁMADÁSRA

(LONDON.) (Rador.) Az Observer című lap megerősíti azt a fenyegető hírt, amely szerint a német hadvezetőség azt tervezi, hogy összpontosított támadást intéz Anglia ellen a levegőben és a tengeren is. Hitler és Göring tervei szerint hatalmas támadást hajtának végre az angol birodalom legfontosabb pontjai ellen; a hajózási támaszpontok, kikötők, kikötői raktárak, repülőgépgyárak és a fontosabb ipari központok ellen. Kiterjednek az összpontosított támadás Anglia legfontosabb közlekedési gócpontjai, vasutjai, országutjai, sőt a lakosság egy része ellen is. A lap hozzáfűzi, hogy ezt a fenyegető német támadási tervet csak a szövetséges hatalmak légi haderejének kétségtelen és döntő fensőbbje tudja szétrombolni és ezért Anglia ipari termelésének a minden eddigig felülmúló erőfeszítést kell tennie, hogy a légihaderő elvitathatatlan fölényét biztosítani tudja. Ebben az esetben azután remélhető, hogy még hat hónap sem fog eltelni és megint béke lesz.

A MAGYARORSZÁGI SAJTÓ VÉLEMÉNYE

(BUDAPEST.) (Rador.) A magyarországi sajtó egyöntetű megállapítása szerint az amerikai szenátusnak a semlegeségi törvény megváltoztatására vonatkozó határozata gyakorlati szempontból egyenértékű Amerikának a nyugati nagyhatalmak iránti rokonszenve megnyilatkozásával. A „Pester Lloyd”, a magyar kormány németnyelvű felhivatalos lapjának véleménye szerint a fegyverszállítási tilalom megszüntetése egyben azt is jelenti, hogy az Északamerikai Egyesült Államok megváltoztatták eddigi magatartásukat és nyíltan a nyugati szövetséges hatalmak felé hajlottak.

nyve szerint a fegyverszállítási tilalom megszüntetése egyben azt is jelenti, hogy az Északamerikai Egyesült Államok megváltoztatták eddigi magatartásukat és nyíltan a nyugati szövetséges hatalmak felé hajlottak.

NÉMETELLENESRE FORDULT AZ AMERIKAI KÖZVELEMÉNY

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó hasábos cikkekben foglalkozik az amerikai semlegeségi törvény megváltoztatásával. A lapok közlik, hogy a szenátusi határozat után szinte bizonyosra vehető a kongresszus kedvező döntése is, annál is inkább, mert a közvélemény kezd teljesen elfordulni a németektől. Ezt elsősorban a City of Flint esete idézte elő. Megfigyelhető azonban, hogy a francia kommentárok óvakodnak azoktól a kifejezésektől, amelyekből az USA pártatlanságát kétségbevonni lehetne.

HADIJELENTÉSEK

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 29-én a következő hivatalos jelentést adta ki:
Az elmúlt éjjel csak rendkívül mérsékelt tevékenység volt a hadszíntéren.
(BERLIN.) (DNB) A német hadsereg főparancsnokság közli: Nem történt jelentősebb esemény.

Brit vélemény a németek készülődéseiről

(LONDON.) (Reuter.) Brit katonai körök véleménye szerint a német hadvezetőség napok óta nagyobb szabású katonai akciót készít elő. Ha azonban a Harmadik Birodalom kísérletet tenne arra, hogy Angliát légiúton támadja meg, akkor a brit légiflotta Franciaországból kiindulva azonnal hatalmas ellenakciót indítana meg, amelynek célpontjai a német katonai jellegű pontok lennének.

LÉGIHARC FIRTH OF FORTHNÁL

(EDINBURG.) (Reuter.) A brit információ minisztérium közli, hogy Firth of Forth felett tegnap újabb német bombavető jelent meg, amelyet az angol vadászgépek azonnal megtámadtak és heves gépfegyvertű aláfogtak. A bombavetőben három személy tartózkodott, akik közül a megfigyelőt és a bombázót lelőtték, míg a pilóta szintén megsebesülve kénytelen volt a tengerre szállani, ahol a gép erősen megromlott állapotban elsüllyedt.

FRANCIA FELHIVATALOS MAGYARÁZAT

(PÁRIS.) (Havas.) A francia felhivatalos magyarító közlemény a rendkívül szűkszavú hadijelentésekkel kapcsolatban a következőket mondja: Azok, akik a nyugati hadszíntér terepét ismerik, nem csodálkoznak a mozdulatlanságon. A Rajna egyre árad és ez lehetetlenné tesz minden katonai akciót. A légügyi viszonyok alkalmatlanok a repülésre és a megfigyelésre. A felhők oly alacsonyan szállanak, hogy a repülőtevékenységet teljesen megbénítják. A Vozegekben ez idén szokatlanul korán beállott a téli

MOLOTOV KÖZBELÉP A BÉKÉÉRT

(LONDON.) (Rador.) Az „Observer” jelentése szerint Molotov, a Szovjet külügyi népbiztosa néhány nap múlva nagyjelentőségű mozgalmat indít és békefelhívást fog kibocsátani. Molotov békekiáltványában utalni fog arra, hogy megítélése szerint a béke még megmenthető és a békét most kell megkötni, amíg még létrehozására lehetőség van. Molotov álláspontját a következőkkel támasztja alá: A legutóbbi események beigazolták Hitler vezérnek és kancellárnak, hogy továbbí célkitűzéseit vérontás nélkül nem tudja megvalósítani. Mostantól kezdve Hitlernek minden vonalon erős ellenállással kell számolnia. Ezért kell hajlani a békére, amelynek elérésében Molotov és a Szovjet támogatja őt, hogy ily módon kimozdítsa abból a szorult helyzetből, amelybe jutott.

HOGY FOGADTÁK A VILNÁBA BEVONULÓ LITVÁN CSAPATOKAT?

(VILNA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint a Vilnába bevonuló litván csapatokat a litván, az orosz, a zsidó és a lengyel hitközségek és közületek képviselői üdvözölték. A litván lakosság kitörő lelkesedéssel és örömmel fogadta a litván csapatokat, a lengyel akosság viszont néma hallgatással. Háromheti szünetelés után tegnap újlag megjelentek a vilnai litván, lengyel és zsidó utaságok.

VILNA ÉS EGÉSZ KÖRNYÉKE LITVÁNIA BIRTOKÁBAN

(KAUNAS.) (Reuter.) Rastikis tábornok csapatai tegnap délután befejezték Vilna és környékének megszállását. Ebből az alkalomból felleobogózták az állam összes városait és diszbeszédük keretében méltatták a nap nagy jelentőségét. Az átvétel alkalmából a litván kormányfő szívélyes hangú táviratban köszöntö meg Molotovnak, a népbiztosok tanácsa elnökének azt, hogy lehetővé tette, hogy Litvánia egyik hőn óhajtott vágya teljesült. Molotov válaszában hangsúlyozta a hagyományossá vált litván-orosz barátságot és kifejezte örömét az esemény felett. A megleghangú táviratváltás nagyon jó hatást váltott ki az egész Baltikumban.

A CITY OF FLINT ELHAGYTA AZ OROSZ KIKÖTŐT

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass orosz távirati iroda jelentése szerint a City of Flint amerikai hajó — miután a hajó gépeit kijavították — október 28-án elhagyta Murmansk kikötőjét.

OROSZ HIVATALOS KÖZLÉS A CITY OF FLINTRŐL

(MOSZKVA.) (Tass.) Az orosz kormányzat megbízásából a Tass távirati iroda közli a következőket: Néhány nappal ezelőtt német dugáru bizottsággal a fedélzetén a City of Flint amerikai gőzös Murmanskba érkezett. Miután megállapítást nyert, hogy a gőzös nem tartalmaz kimondott dugárukat, az orosz kormány felszólította a kikötőben horgonyzó gőzös parancsnokságát, hogy hagyja el az orosz vizeket. A City of Flint ezután kifutott a nyílt tengerre. Felhivatalos megállapítás szerint a City of Flintet a „Deutschland” csatahajó tartóztatta

fel és kísérte először egy norvég, majd egy orosz kikötőbe.

UJRA MOSZKVA UTAZTAK A HATÁRKIJELŐLŐ BIZOTTSÁGOK

(VARSÓ.) (DNB) Az a bizottság amely a szovjet-német határ pontos kijelölésével foglalkozik, tegnap az albizottságokkal együtt elhagyva az egykori lengyel fővárost, Moszkvába utazott vissza. A bizottságok hír szerint az általuk pontosan megjelölt határokat akarják bemutatni a legfelsőbb szovjet tanácsnak.

NYUKATUKRAJNA ÁTTÉRT A SZOVJET RENDSZERRE

(LEMBERG.) (Tass.) A most megválasztott nyugatukrajnai nemzetgyűlés tegnap határozatilag kimondotta, hogy az Oroszországhoz visszacsatolt területen a szervezkedés és intézkedés jogát a kommunista párt veszi át, amely állami tulajdonná minősíti a földesurak földjeit és kiadja azokat dolgozásra a parasztságnak. Ugyancsak államosítja a bankokat, a pénz- és váltóintézeteket is, éppen úgy, mint az anyaországban. A moszkvai sajtó ebből az alkalomból hosszú cikkekben foglalkozik az intézkedés jelentőségével, megjegyezve, hogy Belorussziában is hasonló intézkedés várható.

SVÁJCI CÁFOLAT A NÉMET CSAPATÖSSZEVONÁSOKRÓL

(BERN.) (DNB) A svájci sajtó hosszú cikkekben cáfolja a brit Reuter iroda azon jelentését, hogy a Harmadik Birodalom nagyobb csapategységeket összpontosított volna a határ- és svájci határon. A cáfolat hangsúlyozza, hogy a német oldalon csak a békebeli létszámú katonaság tartózkodik.

HALIFAX LORD MEGERŐSÍTETTE BUTTLER NYILATKOZATÁT

(LONDON.) (Reuter.) Lord Halifax külügyminiszter megerősítette Buttler külügyi államtitkár azon nyilatkozatát, amely szerint Nagybritannia csak a német részről ért támadás esetére adott garanciát Lengyelországnak. A német „Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz” ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Nagybritannia most mindent elkövet az angol-orosz kereskedelmi tárgyalások sikere érdekében. Ezzel szemben a brit sajtó megállapítja, hogy

Halifax lord az igazságnak megfelelően nyilatkozott, mert annak idején szó sem volt arról, hogy Lengyelországot a Szovjet megtámadhatná, mert Varsó és Moszkva között még érvényben volt a megemlékezési egyezmény.

ÜNNEPÉLYESEN BUCSUZTATTÁK OSIMA VOLT BERLINI JAPÁN NAGYKÖVETET

(BERLIN.) (DNB) Osima berlini japán nagykövet, akit leváltottak, tegnap hagyta el a német fővárost. Az anhalti pályaudvaron búcsúztatására megjelentek Hitler kancellár megbízásából Meissner államminiszter, továbbá Weissaecker külügyi államtitkár, valamint az olasz, török és mandzsukui követek is. Osima a sajtó képviselői előtt nyilatkozott és annak a biztos reményének adott kifejezést, hogy a Németország és Japán között fennálló barátság továbbra is szilárdulni fog.

NAGY CSAPATÖSSZEVONÁSOK SANZI TARTOMÁNYBAN

(SANGHAL.) (Central News.) Japán szemmel láthatólag hatalmas ütkezett készit elő Sanzi tartományban. Legalább is erre vall az a körülmény hogy nagy csapatösszevonásokat eszközöl a tartomány déli részén, ahová erős tank, tüzérségi és légiosztásokat is vezényelt. Ez utóbbiak már is megkezdették a kínai állások bombázását.

A JAPÁN SAJTÓ CRAIGIE BEJELENTÉSÉRŐL

(TOKIÓ.) (Domei.) A „Nisinsisi” sir Robert Craigie tokiói angol nagykövet bejelentésével foglalkozva azt írja, hogy

Anglia nyilván nagyon is erős diplomáciai tevékenységbe kezd,

hogy az európai helyzettel kapcsolatban összes más természetű kérdéseit is rendezze. Erre vall az az elhatározás is, hogy a tiencsini kérdést újra tárgyalás alá akarja vésztetni. Ezt a szándékot a japán kormány, amely semleges szemszögből, de azért élesen figyeli az eseményeket, örömmel üdvözli, mert kezdettől az volt a célja, hogy tárgyalások után valósítsa meg kínai terveit. Ha tehát Nagybritannia kellő megértést tanúsít Tokió kívánásaival szemben, úgy a békés elrendezésnek nem is lesz

Az angol-szovjet kereskedelmi szerződés előkészítése

(LONDON.) (Reuter.) A Stanley brit kereskedelemügyi miniszter és Maisky nagykövet között lefolytatott előzetes megbeszélésekről nem adtak ki ugyan hivatalos jelentést, de beavatottak úgy tudják, hogy az eszmecsere egyik célja egyelőre az volt, hogy előkészítse a talajt a brit-orosz megállapodás megkötésére. Angol részről remélik ugyanis, hogy Moszkva az éles hangú elutasító jegyzék ellenére is hajlandó lesz saját jól felfogott kereskedelmi érdekében a neki felajánlandó előnyös szerződést megkötni. Ilyen értelemben írt a leendő szerződésről a „The Financial Times” is vezércikkét legutóbb megjelent számában.

(DUNQUERQUE.) (Havas.) Dunquerqueben tegnap temették el nagy katonai pompával azt a hat német tengerészt, akiknek holttestét a francia partok közelében találták meg. A temetésen résztvettek a brit és a francia tengerészeti parancsnokságok küldöttségei, akik koszorukat helyezték a német tengerészek koporsóira. A ravatalnál katolikus és protestáns lel-

Ősi székely szokás szerint, fenséges egyszerűséggel temették el Márton Aron püspök édesanyját

Megrázó erejű szöveget intézett Erdély püspöke a falu népéhez

(CSIKSZENTDOMOKOS.) Általános és mély részvét mellett temették el szombaton délután Márton Aron, Erdélyi róm. kath. püspökének édesanyját, Márton Agostonét, született Kurkó Juliát, aki 67 éves korában tüdőgyulladás következtében csendes elhunyt. A gyászszertartást Boga István csikszentdomokosi plebános végezte, minden külső pompa nélkül, egyszerű, ősi szokás szerint. A ravatal jobb oldalán állott Márton Agoston, a deresfejű székely gazda, az elhunyt nagyszony férje, mellette

püspöki disz nélkül fia, aki súlyos bánatában most csak egyszerű gyászoló gyermek.

A gyászszertartás megkezdése előtt érkezett meg Drimba József alezredes, vármegyei prefektus Lengyel József főszolgabíró kíséretében. A prefektus magyar nyelven minden gyászoló családtagnak őszinte részvétét fejezte ki. A „Circumderunt me” után hat fehérkendős fiatal székelyasszony vállára emeli a koporsót, egyenlő lépésekkel haladnak, mellettük ugyancsak hat fehérkendős öregasszony fehérszallagos égő gyertyát visz a kezében. Ősi szokás ez. A menet a templomba vonul, az oltár előtt leteszik a koporsót és megkezdődött a gyászistentisztelet.

„EGYSZERŰ SZÉKELY ASSZONY SZÖVEGY VOLT AZ ANYÁM!”

Az evangélium felolvasása után Bíró Ferenc főesperes gyászbeszéd helyett Márton Aron püspök megrázó erejű szövegét olvasta fel:

— Azt akartam, hogy édesanyám temetése egyszerű és mindenben az egyház rendelkezéseinek megfelelő legyen. Egyszerű székely asszony volt. Egész életében haláltól késő estig dolgozott, nélkülözött, aggódott családjáért. Amikor a munkában ki-

semmi akadály.

UJABB SZOVJET KERESKEDELMI BIZOTTSÁG ÉRKEZETT A NÉMET FŐVÁROSBA

(BERLIN.) (DNB) A német fővárosba tegnap újabb szovjet kereskedelmi bizottság érkezett, amelyet az anhalti pályaudvaron ünnepélyesen fogadtak. Ez a bizottság a már Berlinben időző ugynevezett főbizottságot egészíti ki. Egyben újabb utasításokat is hozott magával a kereskedelmi tárgyalások lefolytatását illetően.

kész mondott búcsúzó beszédet. A koporsókat a máltai keresztet (fekete, fehér, piros kereszt) lobogó fedte. Amikor a német halottakat a közös sírba helyezték, a brit és francia tengerészeti századok búcsúzó „salvet” löttek a levegőbe. A temetéssel részletesen foglalkoznak a demokráciák lapjai is, megemlítve, hogy az ellenfelet halálában csak a legnagyobb tisztelet illetheti.

A TUNISZI OLASZ FÖKONZUL FELHÍVÁSA

(TUNISZ.) (Rador.) A tuniszi olasz iskola termében fényes ünnepség keretében ülték meg a Marcia su Roma napjának évfordulóját. Az olasz főkonzul nagyszabású emlékbeszédet mondott, amelyben méltatta a nap jelentőségét. Utalt arra, hogy Európában súlyos események zajlanak le és arra kérte a tuniszi olaszokat, hogy mutassanak követendő példát a fegyelmet és tartás tiszteletben annak az országnak a törvényeit, amelyben élnek és dolgoznak.

adott Aron püspök minden falunépének.

A gyászistentisztelet és a koporsó be-szentelése után megindult a gyászmenet a temető felé. Harangzugak közben hat székely férfi vitte a koporsót. A temető a domboldalon tipikus székely temető, magas keresztelkekkel. Itt kezdődik a fenyvesek világa. Márton Agostonné sírja felett sudár jegenye és fenyőfa áll őrt. A fehér karszallagos „testhozók” leteszik a koporsót. Felsír a latin gyászének, fenhangosan imádkozik egy asszony, a többiek felelnek rá, majd fedetlen fővel énekel a falu népe: „Tul a siron, tul a siron ismét megtaláljuk egymást.” Amikor a leeresztett koporsóra ráhull az első rög, megrándul az addig erős Márton Aron püspök arca is.

Végigperreg arcán az édesanyját gyászoló fiu bánatkönyve.

A sírhantra elhelyezik a család, a Csikszereda-Zsögödi Oltáregylet és a kolozsvári újságírók koszorúját, amelyek szallagján ez a felirat volt: „Aron püspök édesanyjának — a kolozsvári magyar újságírók.”

Közel huszmillió lakosa van Romániának

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári anyakönyvi hivatal hónapok óta nem ad ki közleményt a város népmozgalmi adatairól. Arra hivatkozik, hogy

a népmozgalmi adatokat a bucaresti statisztikai hivatal dolgozza fel és ezeket havonként hivatalos közlönyében hozza nyilvánosságra.

Emiatt természetesen csak kevés szerezhettünk tudomást a népmozgalmi adatokról. Így például a statisztikai hivatal közlönyének legfrissebb száma a május havi adatokat ismerteti.

Eszerint a tavaszi hónapban 182 gyermek született Kolozsváron. Ebből 88 román, 57 magyar, 4 német, 28 zsidó, 5 más nemzetiségű. Meghalt összesen 175 lélek, akik közül 71 volt román, 73 magyar, 6 német, 24 zsidó és 1 más nemzetiségű.

Megtaláljuk a közlönyben Kolozsmegye, sőt Erdély népességadatait is hivatalos megvilágításban.

Kolozsmegyében 849 újszülöttről ad számot a hivatalos közlöny

és ebből 625 román, 116 magyar, 5 német, 33 zsidó, 20 más nemzetiségű. Meghalt összesen 549 lélek, ebből 360 román, 144 magyar, 6 német, 26 zsidó, 13 más nemzetiségű.

Erdélyben 7694 újszülöttet tüntet fel a statisztikai hivatal jelentése.

Ebből 4929 román, 1860 magyar, 109 német, 103 zsidó, 4 rutén, 289 más nemzetiségű. Meghalt ezzel szemben 4578 lélek, ezek közül 2757 volt román, 349 magyar, 349 német, 86 zsidó, 3 rutén és 158 egyéb nemzetiségű. A házasságkötések megoszlása nemzetiség szerint a következő: román férfi 103 esetben román, 15 magyar, 2 német és 1 más nemzetiségű élettársat választott. Magyar férfi viszont román nőt vett el 14, magyart 96, németet 12, más nemzetiségű nőt 2 esetben. Német férfi 5 esetben román nővel kötött frigyét, 2 esetben magyarral, 26 esetben némettel és más nemzetiségű nővel.

Érdekes a statisztikai hivatal közlönyének az a megállapítása, hogy

Románia lakosságának száma május 1-én 19.852.070 lélek.

Az összlakosság nemzetiségi megoszlását azonban nem közli.

— Megérkezett az első sebesültszállító vonat Angliába.

Londonból jelenti a Rador: Az első sebesültszállító vonat, amely azon az arcvonal szakaszon teljesít szolgálatot, amelyen Franciaországban az angol csapatok küzdenek, megérkezett az angol fővárosba. A sebesült angol katonákat sebesültszállító gépkocsikkal szállították el a vonatról é London környékén egyik kórházban helyezték el őket.

Dr. Szász Pál kinevezésének jelentősége

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy dr. Szász Pált, mint az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet elnökét az ország legfőbb gazdasági tanácsának tagjává nevezték ki. Husz éves kisebbségi életünkben ez az első eset, hogy az állam gazdasági életét irányító legfőbb bizottságban magyar ember is helyet foglal. Dr. Szász Pál melótt új minőségében megkezdene népünk gazdasági érdekeit képviselő munkáját, udvariassági látogatást tett C. Anghel-lescunál, a Tanács helyettes elnökénél s a bizottság tagjainál.

A magyarság képviselői a kormány vezetőinél

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A magyarság vezetői az elmúlt hét folyamán tovább folytatták a kormányférfiakkal már előbb megkezdett tárgyalásukat. A szeptember 21-én beadott emlékirat anyagán kívül megbeszéltek az azóta bekövetkezett magyar vonatkozó eseményeket is. A többnapos bukaresti tartózkodás alatt Bánffy Miklós szenátor, a Népközösség elnöke, dr. Szász Pál szenátor, dr. Bartha Ignác és dr. Soós István országgyűlési képviselők kihallgatáson jelentek meg Argetoianu miniszterelnöknél, Dragomir kisebbségi és Giurescu Front-miniszternél. Bánffy Miklós ezenkívül hosszabb megbeszélést folytatott Iamandi igazságügyminiszterrel, majd dr. Szász Pállal együttesen felkeresték Gafencu külügyminisztert is.

Rövid távirati hírek

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 27-én reggel a következő hivatalos jelentést adta ki: „Az elmúlt éjszaka az egész arcvonalon nyugodtan telt el.”

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 27-én reggel a következő hivatalos jelentést adta ki: „Az éjszaka folyamán a felderítő csapatok között helyi jellegű csatározások voltak.”

(LONDON.) (Rador.) A Skóciában levő „Fivesnie“ nevű szénbányában borzalmas szerencsétlenség történt. A szerencsétlenség következtében 35 bányász életét vesztette, akik közül eddig 16-nak a holttestét hozták felszínre.

(MOSZKVA.) (Rador.) A DNB jelentése szerint Muhlis Erkmén Török földművelésügyi miniszter pénteken Ankarába utazott.

(MEXIKÓ.) (Rador.) A Mexikóban levő Jalisco államban borzalmas ciklon pusztított, amely több mint 70 házat döntött romba. A ciklon pusztításának számos emberélet esett áldozatul.

(LONDON.) (Rador.) Angol parlamenti képviselők csoportja Spears hadosztálytábornok vezetésével hivatalos látogatást tesz a nyugati hadszínteren és megismeri az ott levő csapatokat.

(SANGHAI.) (Rador.) Japán forrásból származó jelentések szerint Sinkangon át naponta 300 teher gépkocsin és több megakart vonaton érkeznek a fegyverek és a lőszer a Kinába Szovjetországból.

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás a következő hivatalos jelentést adta ki: „A Mosel-folyó és a Warndt erdősség között egyes helyeken a tüzrség újlag tevékenységbe kezdett. A hadszíntér többi részén csak kisebb jellegű helyi tevékenység és tüzharc volt.”

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A „Purquois Pas“ című belga hetilap pénteki számát megjelenése után azonnal elkobozták, mert támadó cikkeket intézett a német birodalom belgiumi követe ellen.

(PÁRIS.) A francia kormány értesítette Romát, hogy részt vesz az 1942 évi világkiállításban.

(BERLIN.) A német kormány hivatalosan közli, hogy szó sem lehet a német marka felhígításáról.

(SZÓFIA.) Kiosseivanoff miniszterelnök tegnap délelőtt másfélórás kihallgatáson jelent meg Boris bolgár király előtt.

(ANKARA.) Saracioglu külügyminiszter hír szerint rövid időn belül Kairóba látogat.

(BRÜSSZEL.) A belga szociáldemokrata párt intézőbizottsága határozatilag kimondta, hogy minden együttműködést megszakít a kommunista párttal.

(BERN.) A svájci szövetségi tanács kávé, tea és kakaó fogyasztási korlátozási rendeletet ad ki.

Mátral Béla riportja:

PÁLLFY UR, A POGÁCSA-KIRÁLY

Beszélgetés a pogácsa-műhelyben arról, hogyan készül és miből a híres tordai pogácsa

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kis műhelyben a mézestészta édeskés, meleg illata terjeng.

— Szeretem iparomat — mondja Pállfy Dezső, az erdélyi pogácsások koronázatlan királya, miközben finoman, szinte gyöngéden végigsimítja a lisztes kezei alatt kinyújtott, még nyers mézestészta.

Ezzel indul el a beszélgetés a polcokkal és asztalra halmozott pogácsa-hegyekkel megrakott műhelyben, egy nedves, nyúlós októberi estén.

GAZDAG EMBER VOLTAM, TÖNKREMENTEM...

— Tanult ember vagyok én, drága gyermekem — mondja Pállfy mester, a lovon keményen ülő pogácsahuszárok és tükrös szivek alkotója. Iskolát végeztem, megismerkedtem Tordán egy tizenöt éves leánnyal, egy ottani pogácsás unokájával, elvettem. Kitanultam a mesterségem, a műhely nagyon jól ment, rövid idő alatt gazdag ember lettem. Szép fiam született, a feleségem tizennyolc éves volt, boldog ember voltam, amikor lesújtott rám a végzet.

Műhelyem leégett, összes berendezésem odaveszett, de elvesztettem az elszennvedett sérülések következtében elhalt szerencsétlen feleségem is.

Koldusként vándoroltam ki Szebenbe, ahol hosszú ideig abból éltem, hogy a Hager-gyárban léceket hordtam.

AZ UJABB CSAPÁS

— Hat évig voltam özvegy, azután újból megnősültem. Újból nekiláttam a munkának, újból sikerült talpra állanom. Ekkor ért a második csapás. Fiam a Bucegi havasokban kirándulásán vett részt.

Hólavínába került társaival együtt, kimentették, de súlyosan meghült. Másfél évig birkózott a betegséggel, aztán meghalt.

Ráldóztam minden pénzemem. Újból szegény ember lettem.

Kolozsvárra tettem át műhelyemet, szorgalmasan dolgozom és lassan-lassan haladok a talpraállás felé.

A MÉZESKALÁCSKÉSZÍTÉS MŰVÉSZETE...

— A mai nemzedék nem ismeri ezt a mesterséget. Nem ipar — szokták mondani. Én azt mondom mégis: „ipar”. Sőt több. Művészet. A lelkemet gyurom bele a mézeskalácsokba. De meg is van vele a sikerem. A szepeni mintavásáron állandó vevőm volt Dobrescu volt bukaresti polgármester. A sátram és a kirakott holmi egyike volt a főlátványosságoknak.

Az 1934-ben Szebenben tartott kiállítás alkalmával Teodorescu akkori munkaügyi miniszter megölelt, amikor meglátta áruimat. Legjobban megnyerte tetszését egy hatalmas sziv, amelyben Duca, az abban az időben meggyilkolt miniszterelnök képe volt,

aki igen jó barátja volt a munkaügyi miniszternek. A vásárt bezáró diszbanketten az iparosok közül egyedül én vettem részt.

KIHALUNK URAM, KIHALUNK...

— A közönség nagyon érdeklődik az áruink után, lassanként mégis kihalunk.

Erdélyben alig van már igazi pogácsa-készítő.

Kettő, három mindössze. Ez azért van, mert igen elszaporodtak az utánzók, akik silány termékeikkel árasztják el a piacot. Kérem, mikor én kirakom sátram, az mindig tele van darázs-zsal. Miért? Mert az állat megérzi, mi van igazi mézzel készítve és mi a hamisítvány.

Uram, az igazi pogácsában 70 százalék méznek és 30 százalék cukornak kell lennie.

A tésztaának igazi rozs- és buzaliszt-

ből. Én nem adok hozzá semmit, nem veszek el belőle.

Igazi pogácsát készítek.

Az igazságot mindig szerettem. Az igaz embert a jó Isten nem hagyja el. MI AZ EREDETE A TORDAI POGÁCSÁNAK?

— A mézespogácsa-kultusz főképpen Németországban nagyon elterjedt. Onnan került Tordára és pedig igen érdekes módon. Van Tordán egy öreg, 90 éves pogácsás néni. Miskolczi néni. Még hosszú évekket ezelőtt történt, hogy fia, aki mechanikus volt, kiment Németországba. Itt egy gépet szerelt az egyik pogácsagyárban, körülnézett, több pogácsát vett és hazaküldötte azt az édesanyjának. Miskolczi néni megkóstolta a tészta, gondolt egyet, addig-addig próbálkozott, amíg ő is

csinált olyan pogácsát és árusítani kezdte gyártmányát. A pogácsa népszerű lett, elterjedt egész Erdélyben.

SZIV ADJA SZIVNEK SZIVÉSEN...

Már kinnt is vagyunk a mindenféle jóval megrakott mézszagu raktárban. Hatalmas láda fedele nyílik meg és csillogó celluloid-papírba csomagolt pogácsa remekművek mosolyognak.

— Sajnos, a színes festékekkel készített szivek ideje bealkonyodott — mondja Pállfy mester.

A festéket eddig Németországból hozattuk, de most a háborús viszonyok miatt ez teljesen lehetetlen.

Ezért ezentul csak fehér cukorból készült festékekkel fogom a sziveket készíteni.

Melegen simogatja tekintetével végig a színes sziveket. Kiváló ember. Azt lehet mondani, hős. Meleg, piros, érzőszívet akar adni az emberiségnek. Nem is kellene belülről sok. Csak kettő. Egyik Londonba, a másik Berlinbe. És ha igazi mézből volnának azok, akkor biztosan boldog lenne Karácsonyunk...

BUNDÁK SZÓRMÉK

gallérok átalakítása a legújabb szabványok szerint

és választékban BIKENSPANER SZŐRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

Kolozsváron 169 lakos ellen indult eljárás, mert vétettek a légvédelmi törvény ellen

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári hatóságok falragaszok és a sajtó útján több ízben felhívták a polgárság figyelmét a légvédelmi törvény nagyjelentőségű intézkedéseire és számtalan esetben ismertették azokat a rendszabályokat, amelyek légvédelmi riadó esetén a város minden egyes lakójára kötelező és amelyeknek kihágása esetén szigorú szankciókat kénytelenek alkalmazni, mégis a 120 ezer lakosú Kolozsváron számszerűen 169 polgárról vettek fel büntető jegyzőkönyvet a legutóbbi légvédelmi riadó alkalmával.

Ez a számarány az összlakosság szám arányához viszonyítva elenyészőnek tűnik fel s bár bizonyosságát adja annak, hogy Erdély fővárosában komolyan veszik a polgárság életének és vagyoni biztonságának megóvása érdekében hozott intézkedéseket, mégis meg kell állapítanunk, hogy a lakosság részéről több figyelmet és alkalmazkodást vártak az illetékes közegek.

Az eredmény nem annyira lesújtó, ha párhuzamot vonunk a régebbi légvédelmi riadók alkalmával tett megfigyelések és a mostani tapasztalatok között. Régebben figyelmen kívül hagyták az általános elsötétítésre vonatkozó rendeletet, míg a jelen esetben egy-két jelentős utvonalon és a külvárosi részekben volt látható néhány ház, melynek lakói nem sötétítették el — különösen az udvarra nyíló — ablakokat. Természetesen a 169 „eset” nem azt jelenti, hogy 169 épületben égtek teljes fénnel a lámpák. Akadtak házak, amelyeknek 5—6 lakója közül egyik sem tett eleget az arany szabálynak. Viszont voltak olyan lakók, akik valamilyen áttetsző anyaggal vonták be ablakaikat abban a nyilvánvaló meggyőződésben, hogy senki sem láthatja azokon át azt a bizonytalan derengést, amely pedig az általános elsötétítés esetén mégis csak kiálló fénynek számít.

Okulás céljából alább közöljük a legutóbb felvett büntető jegyzőkönyvben szereplő polgárok névsorát az utcák és házzámok megjelölésével, akiket a legutóbbi légvédelmi gyakorlatok alkalmával büntettek meg, mert nem tartották be a törvényes előírásokat és rendelkezéseket:

Bernath Iacob Cal. Traian 37., Beniamin Glasner Cal. Traian 31., Hevesi Iosif Cal. Traian 66., Vád. Gelb Ioan nasc. Sinberger Rozalia Cal. Traian 66.

Sot. Iul Friedman David nasc. Feig C. Traian 31., Szabados Margaret Săcutiască -a 6., Sot. Szabados Stefan nasc. Bodor Elis Str. Săcutiască 6. Nagy Grigore Str. Săcutiască 6. Cornis Paul Str. Nic. Iorga 1. Irina Gombos Piața Unirii 6., Pop Emilia Str. Berde 2. etaj. Grünwald Géza, Str. Berde 2. etaj II. Tănăsescu Ion J. Gh. Duca 1. Tirman Moise Regina Maria 26. Fekete Nagy Iosif Regele Ferdinand 7. Baar Mihai Regele Ferdinand 7. Ing. Steiner Iosif I. G. Duca 1. Goldstein Emeric Piața Unirii 31. Gizela Nagy Universității 1. Balan Gheorghe Regina Maria 25. Dr. Varga Ludovic Regina Maria 8. Grünfeld Clara Regina Maria 45. etaj II. Strausz Ludovic Regina Maria 1. Vád. Gombos Irina Piața Unirii 6. Sot. Nechita Pavel Regele Ferdinand 20. Oltéan Vasile Baron L. Pop 23. Bencedi Pavel Vlăhuța 5. Ecaterina Elisabeta Iuliu Maniu 8. Sot. Popescu Niculae Regele Ferdinand 22. Dr. Benaș Augustin I. C. Brătianu 4. Banca Economică Regele Ferdinand 7. Hirsch Hanna Regele Ferdinand 11. Dr. Keppen Emeric Iuliu Maniu 23. Czitrom Oscar Iuliu Maniu 1. Mihăilescu Ioan Cogălniceanu 1. Dr. Beer Frederick P. Unirii 31. Vass Dionisie Leg. Ardeleana 27. Erdélyi Iuliana Cicio Pop 129. Orendi Herman Sighisoara 5-a. Mathe Iuliana Cicio Pop 136. Király Béla Cicio Pop 148. Makkai Amalia Cicio Pop 136. Kovács Alexandra Cicio Pop 108. Czalla Elza Hărăpului 1. Horvat Andrei Maresal Foch 52. Bugnarta Alexandru Cristea 1. Kendei Anton Măsimistilor 12-a. Bondar Dumitru Regele Ferdinand 97. Nyerges Ioan Banatului 17. Ohlbaum Iosif Regele Ferdinand 77. Fisch Elisabeta Aurel Vlaicu 3. Maraton Izidor Regele Ferdinand 105. Salomon Maurițiu Calvin 7. Szabó Domonic Basarabiei 5. Nagy Niculae Calvin 7. Gruben Malvin Calvin 7. Balint Francisc Cristea 32. Lucațiu Francisc Pompei Micsa 7. Szilágyi Iosif Maramuresului 48. Axente Constantin Maramuresului 44. Incze Imre Enescu 63. Szilágyi Francisc Maramuresului 46. Klein Adolf Regele Ferdinand 109. Maxim Adalbert Calvin 28. Neulander Ottó Regele Ferdinand 143.

A folytatólagos névsort holnapi számunkban közöljük.

TESTEDZÉS

Sorozatos kudarcok után javított a Victoria: győzött a galaci vasutasok ellen

Ötnegyedórás hősi harc után adta meg magát a Carpati a Venusnak -- Négy gólt kapott az AMTE Bukarestben -- Pontot veszített a Ripensia -- A TMAC „kapitulált” az Unirea Tricolornak

Sáros forduló volt vasárnap a román nemzeti bajnokságban. Valamennyi mérkőzést sáros, csuszos talajon játszották le. Kolozsváron vízipólószere mérkőzést játszott a Victoria szakadó esőben a galaci vasutasokkal. Győzött is és ezzel javított szomorú helyzetén: elkerült a dicstelen utolsó helyről. Nagybánán drámai küzdelmet vívott a Carpati a Venus ellen és ötnegyedórás harc után adta be derekát a bajnokcsapatnak. Nagy felűnést keltett az AMTE sulyos veresége a Rapidtól, ugyszintén az élváros TMAC kapitulációja az Unirea Tricolorral szemben. A Ripensia megosztotta a bajnoki pontokon a Sportul Studentescu csapatával. Ugyszintén a Juventus és az UDR is „testvériesen” jártak el.

JAVITOTT A VICTORIA

(KOLOZSVÁR.) Victoria—Gloria CFR Galac 4:0 (1:0), 500 néző, bíró: Oltean. Szakadó esőben, sáros pályán a két csapat küzdelme inkább vízipólómeccsnek illett be, mint futballnak. Éppen ezért a gyér számu közönség sokat derült a játékosok sárgasárgaságán. A mérkőzést a fiatal erőkkel felfrissített kolozsváriak nyerték. Egységesebbek voltak és jobban állták a sarat. Muresan lőtte a vezető gólt kavardás után az első féldél 28 percében. Szünet után a 3. percben ugyancsak Moldovan, majd két perc múlva Martin a gól szerző. A 30 percben Martin fejezőgője állította be a végeredményt. A Victoriának alkalma lett volna növelni a gólarányt, de Cocuiban I. egy tizenegyest ellőtt. A ko-

lozsvári csapat ezzel a győzelemével elkerült a bajnoki ranglétra utolsó helyéről. Javított, de a veszélyes zónából nem került ki.

BORDATÖRÉS RESICÁN

(RESICA.) Juventus—UDR 2:2 (1:0), 500 néző, bíró: Humaide. Egyenlő erejű ellenfelek küzdelme volt a mérkőzés, melynek szomorú eseménye az volt, hogy Pülöp, az UDR kapusa bordatörést szenvedett. Niculescu, a Juventus csatára nagy rössel neki rohant a resicai kapusnak, aki ájultan terült el a földön. Beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy a resicai kapus két bordája eltört. A gólok így estek: I. f. 30. p. Vulcanescu, II. f. 15 p. König, 30 p. Niculescu, 35. p. König.

77 PERCIG ÁLLTA AZ OSTROMOT A CARPATI

(NAGYBÁNYA.) Venus—Carpati 4:0 (0:0), 1500 néző, bíró: Piki Kroner. A nagy bányások 77 percig hősiessen állták a bucaresti csapat ostromát, az utolsó 13 percben azonban összeroppanak és nem tudták megakadályozni a sulyos vereséget. A gólok sorrendje: II. f. 32 p. Jordache, 33. p. Bodoia, 42. p. Barbulescu, 45 p. Barbulescu.

ELVÉRT AZ AMTE BUKARESTBEN

(BUKAREST.) Rapid—AMTE 4:0 (2:0), 1500 néző, bíró: T. Iliescu. Az aradi munkáscsapat a sáros, csuszos pályán nem tudott boldogulni. Csatárai a legjobb helyzetekben is elcsúsztak. Ezzel szemben a Rapid biztosan állta helyét és jó érzékkel puhatolta ki az ellenfél gyengeségét. A gólok

közül Bogdan hármat, Moldovan egyet lőtt.

OSZTOZKODTAK TEMESVÁRON A BAJNOKI PONTOKON

(TEMESVÁR.) Ripensia—Sportul Studentescu 2:2 (1:1), 800 néző, bíró: Ritter. A bucaresti diákok igen kemény ellenfélnek bizonyultak, védelmükkel a Ripensia csatárai nem boldogultak, úgy, hogy örvende niük kellett, hogy végeredményben egy pontot megmenntettek. A gólok így estek: 24. p. Marksteiner, 27 p. Remus, II. f. 31. p. Constantinescu, 35 p. Simatoc (11-es).

ALUL MARADTAK A TEMESVÁRI ATLETÁK BUKARESTBEN

(BUKAREST.) Unirea Tricolor—TMAC 4:2 (1:0), 4000 néző, bíró: Ceauranu. A TMAC kezdési nagyszerű lendülete után nagy meglepetés az Unirea Tricolortól elszenvedett vereség. Ehhez azonban nagyban hozzájárult a sáros, csuszos pálya is, amelyen a temesváriak technikai eligondo lásaik nem érvényesülhettek. A bucarestiek góljait Kovács (3) és Mihalescu, a temesváriakét Bindea és Tóth szereztek.

ELŐRERUKKOLT A VICTORIA!

1. Venus	8	6	0	2	24	6	12
2. Rapid	8	5	1	2	23	11	11
3. TMAC	8	4	2	2	14	13	10
4. Carpati	8	4	1	3	9	9	9
5. Ripensia	8	3	3	2	16	11	9
6. Unirea Tricolor	8	3	1	4	9	17	7
7. Gloria CFR	8	3	1	4	10	23	7
8. Sp. Studentescu	8	1	5	2	18	16	7
9. AMTE	8	3	0	5	9	13	6
10. Victoria	8	2	4	7	8	6	6
11. UDR	8	1	4	3	8	14	6
12. Juventus	8	1	3	4	10	17	5

Corvinus—Monostor 5:4 (3:2), II. oszt. bajnoki, bíró: Hamar. A vasöntők megérdemelték a győzelmet.

Barátságos mérkőzések. Haggibbor—Napoca 4:4 (3:3). A Haggibbor valahány-szor megszerezte a vezetést, a Napoca mindannyiszor egyenlített. — Echo—UEC 4:2 (2:1).

Az ifjúsági bajnokság vasárnapra kitűzött mérkőzéseit a rossz időjárás miatt, elhalasztották.

Olasz bajnokság. Lazio—Novara 1:0; Milan—Bologna 2:2; Genova—Juventus 3:2; Fiorentina—Venezia 3:1; Torino—Napoli 1:0; Modena—Liguria 1:1; Triestina—Ambrosiana 2:1; Bari—Roma 0:0.

Megnyílt Bukarestben az edzőiskola. Bukarestből jelentik: Vasárnap ünnepélyes kertek között megnyílt az edzőiskola, amelynek feladata lesz, hogy edzőket neveljen a labdarugócsapatok szakszerű nevelésére. Az edzőiskolának máris igen sok hallgatója van, közöttük természetesen több aktív játékos.

Vines nyerte Amerika profi teniszbajnokságát. Newyorkból jelentik: A kaliforniai Beverley Hillsben most fejezték be Amerika profi teniszvilágbajnokságát. A férfi egyes bajnokságát Vines nyerte, aki a döntőben 3 és félórás küzdelem után 8:6, 6:8, 6:1, 20:18 arányban győzött az angol Perry ellen.

Rádió

KEDD, október 31.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vizallásjelentés, 12:10: Lemezek. 13:10: Déli zene, 14: Hírek, 14:20: Trió. 14:40: Harmonika zene, 19:17: Lemezek. 19:50: Hírek, 20:15: Vilela Calopi énekel. 20:32: Saxofon zene, 20:45: Hírek. 21: Rádiózenekar Marju tenorral. 22: Srammelnégyes. 22:30: Hírek, utána hírek magyar nyelven. 22:50: Mereuca Florica zongorázik. 23:15: Lemezek. 23:45: Hírek.

Budapest I. 9: Hanglémezek. 9:45: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Evangélistisztelet. 12: Unit. istentisztelet. 13:10: Hanglémezek. 13:40: Hírek. 14:30: Szalonzene. 15:30: Hírek. 17:15: Előadás. 17:45: Hírek. 18:15: Cigányzene. 18:45: Előadás. 19: A reformáció emlékünnepe. 20:15: Hírek. 20:25: Előadás. 20:40: Hangverseny. 22:10: Versek. 22:40: Hírek. 23: Brahms szonáta, két zongorán. 23:45: Cigányzene. 1:05: Hírek.

Zsengellér lábát törte Kassán Favoritok győztek a magyar NB vasárnapi fordulójában

(BUDAPEST.) A magyar labdarugósbajnokság vasárnapi fordulójának szomorú szenzációja van.

Zsengellér, a világhírű válogatott játékos a Kassai AC elleni bajnoki mérkőzésen sárgasárgaságot szenvedett és sulyos állapotban szállították a kassai kórházba.

Az újpesti játékos így hosszú időre pihenni kényszerül. A bajnoki forduló egyébként nem hozott különösebb meglepetést. A favoritok megnyerték mérkőzéseiket. Az esőzés „javított” a gólarányokon is.

Ferencváros—Haladás 4: (1:1). A Fradi csak a második féldélben talált magára, de ekkor fénykorára emlékeztető stílusban játszott.

Újpest—Kassai AC 1:0 (0:0). A kassaiak igen kemény ellenállást fejtettek ki s sokáig kétségessé tették az újpestiek győzelmét. Góltalan féldél után igen hevesé-

fajult a két csapat küzdelme és ennek során egy összecsapás alkalmával szenvedett sárgasárgaságot Zsengellér. A győztes gólt Kállay lőtte 11-esből. A gól után a közönség olyan fenyegető magatartást tanúsított, hogy a 10. percben a játékvezető lefújta a mérkőzést.

Hungária—Elektromos 5:0 (1:0). A Hungária tetszésszerű gólaránnyal győzött.

Kispest—Szurketaxi 6:0 (2:0). A nap nagy meglepetése a Ferencvárost verő Szurketaxi sulyos veresége.

Törökvis—Szolnok 4:1 (0:1). Az első fél időben a szolnokiak jobbak voltak, szünet után azonban kiegyenlítették kezükből a mérkőzést.

Bocskai—Gamma 3:2 (3:2).

Szeged—Nemzeti 5:4 (2:0). Igen kemény küzdelemben született meg a szegediek győzelmé.

közés a második féldél 7. percében a hatalmas záporosó miatt, félbeszakadt.

(NAGYVÁRAD.) Törökvis—Oltul 2:2 (2:2).

(CHISINAU.) Makabbi—Turda mérkőzés elmaradt.

(PLOSTI.) Ferroemail—Doc 7:0 (4:0).

(CSERNOVIC.) Makabbi (Bukarest)—Muncitorul 2:1 (1:1).

(BRAILA.) Franco Románá—Trajan 8:1 (3:1).

A KAC nyerte a kolozsvári kerületi rangadót

KAC—KMSC 2:1 (1:1). I. oszt. bajnoki, bíró: Horea, 500 néző. A két csapat szép és élvezetes küzdelmet vívott a bajnoki pontokért. A mérkőzés folyamán a munkások támadtak többet, a KAC azonban veszélyesebb volt, s határozottabb fellépésével megszerezte a győzelmet is. Gergey a munkásoknak szerezte meg a vezetést, néhány perc múlva Siklodi egyenlített, majd a második féldélben ugyancsak Siklodi nevéhez fűződik a győztes gól megszerezése is.

Aromán ligabajnokságban: Katasztrofális vereséget szenvedett a KAC Ploestiben

(MAROSVÁSÁRHELY.) Muresul—Dragos Voda 3:0 (2:0). A marosvásárhelyiek biztosan győztek.

(PLOESTI.) Tricolor CFPV—NAC 10:0 (5:0). A nagyváradi csapat védelme nem tudta feltartóztatni a ploestiek gőljözését. A gólok közül a kolozsvári Kovács egymaga ötöt rugott.

(BRASSÓ.) AS Constanta—Astra 3:2 (1:1).

(CRAIOVA.) Craiovan—FC Braila 5:1 (1:1).

(IASI.) Victoria CFR—Nistru 0:0.

(PISKI.) CFR—Vulturii Textila 0:0.

(BRAD.) Mica—Jul 1:0 (0:0).

(ARAD.) Electrica—Gloria 3:2 (2:0).

(MEDGYES.) Sparta—Kinizsi mérkőzés a nagy esőzés miatt elmaradt.

(NAGYVÁRAD.) Crisana—Victoria Nagy károly 11:0 (3:0).

(TORDA.) Cement—RMTE 2:2. A mér-

Mártonfi

REG. MARIA 10.
Gör. kat. (v. Minorita) templom mellett.

Szőrmeárut

legmegbízhatóbban és legolcsóbban vásárolhat. Javításokat, alakitásokat pontosan és gyorsan eszközölünk.

Reuter jelenti:

(AMSTERDAM.) A Szovjet kormány több kereskedelmi hajó megépítésére tett rendelést a hollandiai hajóépítő vállalatoknál.

(BERLIN.) Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter kihallgatáson fogadta a „Hitler ifjak” szervezetének vezetőségi tagjait és előtűk nagyobb beszédet mondott az ifjúság nemzetiszocialista elv-szerinti neveléséről.

(BERLIN.) A német postahivatal közli, hogy egy kilogramos szeretetadomány-csomagokat ingyen továbbít a frontarcok részére.

(KRAKKÓ.) A Berlin—Krakkó közötti vasúti járathat tegnap egy új gyorsvonatpárt iktattak be.

(LONDON.) Halifax lord külügyminiszter kijelentette a sajtó munkatársai előtt, hogy a szovjet nagykövettel lefolytatott megbeszéléseiből következtetni lehet a brit-orosz kereskedelmi tárgyalások sikeres befejezésére.

(PÁRIS.) Dr. Ross érdeklében, akít a nancy-i törvényszék kémkedés és hazárdálás miatt halálra ítélt, mozgalom indult meg Elzasz Lotharingiában. A mozgalom vezetői remélik, hogy sikerülni fog dr. Rossnak halálbüntetését büntőbüntetéssé átváltoztatni.

(PÁRIS.) A francia kormány szigorú intézkedéseket tett folyamatba oly irányban, hogy a sztrájkmozgalmakat a háboru tartama alatt leszerelje.

(MÜNCHEN.) A Luftansa egyik kísérleti gépe tegnap a müncheni repülőtér közelében lezuhant. Vezetője szörnyen halt.

(RÓMA.) A Duce a Marcia su Roma ünnepeinek után Szicíliaba látogat, hogy a földbirtok felosztást maga is ellenőrizze.

(TIRANA.) A tiramai rádióadóállomás bevezette a németnyelvű hírszolgálatot.

(LIMA.) A perui kormány az új elnök személyének ismeretessé váltakor beadja lemondását. A szavazatok eredményeinek kiszámítása még folyamatban van.

(SANTIAGO DE CHILE.) A chilei kormány elhatározta, hogy a hadviselő államoknak nem szállit salétromot. Határozatát közölte a francia, angol és a német követekkel.

(KAIRO.) Faruk király magánkihallgatáson fogadta a kairoi olasz követet.

(TEHERÁN.) A perzsa külügyminisztérium erősen cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Iran le akarja térni a semlegességi politikáról.

(LONDON.) Beavatották közlése szerint az angol kormány több gyarmatú cikk fogyasztásának korlátozását tervezi.

(LONDON.) VI György uralkodó és családja a hétvéget a windsori kastélyban töltötték.

(WASHINGTON.) A közmunkügyi miniszter a semlegességi törvény megváltoztatásával kapcsolatosan kijelentette, hogy most már bőven nyílik munkaalkalom azok számára, akik eddig az állam segélyéből tartották fenn magukat.

(BELGRÁD.) Vasárnap folyamán a jugoszláv fővárosban kommunista párti tüntetést kíséreltek meg, amelyet azonban a karhatalom megakadályozott.

(RÓMA.) Északolaszországban heves hóviharak tombolnak, amelyek igen nagy károkat okoznak. Moreno környékén a hóvihar nagy kölavint indított meg, amely elborította az országot egy részét.

(BOLZANO.) A bolzanoi prefektus kihallgatáson fogadta a német visszatelepítéssel megbízott tisztviselők nagy részét és a visszatelepítések hivatali vezetőségét.

(RÓMA.) Mussolini miniszterelnök tegnap felavatta az újoman épült Pomaetia városkát.

(RÓMA.) A Duce a 18-ik fasizta év kezdetén a következő táviratot kapta: A legőszintébb jókívánatait küldi unokatestvére Umberto di Savoia.

Ezt láttam Amerikában:

A yenkik számára érthetetlen az európai népek viszállya

Fantasztikus sajtóközlemények az Ó-világgal kapcsolatban - Mammutáruházak - Wilson emléke még mindig vörös posztó

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Amerikáról szóló cikksorozatunk nyomán már eddig is meggyőződhetett az olvasó arról, hogy az óceánontuli ember egészen másképp érez és gondolkodik, mint az Óvilág lakója.

— A yenkik számára — beszélte Lusztigné, dr. Weiner Olga — sok minden érthetetlen, amit mi európaiak természetesen találunk. Nem egyszerűtették fel nekem a kérdést: „Minek kell annyi ország. Miért nem szervezik meg önök is az Európai Egyesült Államokat?...” Hiába próbáltam meg magyarázni nekik, hogy történelmi tradíciók, nemzeti válságok stb. magas gátakként állnak az ilyen államalakulat megvalósítása elé. Ők a maguk roppant kiterjedésű birodalmára és az abban egyesült 48 állam összefogására hivatkoztak. Nem tudtam meggyőzni őket még azzal az érveléssel, hogy egyelőre már csak azért is lehetetlen Európai Egyesült Államokat létrehozni, mert a nyelvi különbözőségek is utját állják.

— Megfordultam különböző társadalmi állású és foglalkozású emberek körében, de valamennyien idegenkedve fogadták Európáról szóló felvilágosításaimat. Különösen az itteni viszálly okait nem tudták megérteni. „Minek maradni — mondták — mikor békeben is élhet az ember.” Történelmi és jogi okfejtéseim meg egyenesen kínaiul hangzottak a számukra. „Európa népei megbolondultak és szántsándékkal egymás vesztére törnek” — volt az az állandó refrén magyarázataimra. Igen: az amerikai ember soha sem fogja megérteni az európai gondolkodás módját, gazdasági és politikai berendezését és általában egész életmenetüket.

Nem tulságosan kedvelik az európaiakat

— Mégis, odaát az európai népek közül kiket kedvelnek leginkább?

— Amennyire megfigyelhettem és tapasztalhattam: az amerikaiak nincsenek nagyon elragadtatva egyetlen európai nemzettől sem. Még az angolokat és franciákat is meglehetősen bizalmatlanul kezelik. Viszont annyi tény, hogy rokonszenvük mégis inkább a két nép felé fordul. Legkevésbé a németeket szeretik, noha az Egyesült Államok polgárai között sokmillió a német származású. A kisebb nemzeteket meg jóformán alig ismerik. Bár rengeteg magyar, román, lengyel, tót, cseh, skandináv bevándorló sodródott az idők folyamán az amerikai kontinensre. Ezek utódai azonban bámulatos gyorsan asszimilálódtak és beleilleszkedtek az amerikai társadalmi életbe, illetve a nemzettest keretei közé. A második generáció már tisztára amerikai. Külsőben, szokásokban, gondolkodásmódban. Sokszor még az első generáció tagjai is — ha fiatal korban kerültek Amerikába — egészen hozzásimulnak az ottani életmódhoz. Az Unió bámulatos olvasztó tégelynek bizonyult. Isten tudja hányféle náció keveredése, összeolvadása hozta létre az amerikai népet. Annyi tény, hogy bár valamennyien angolul beszélnek, legkevésbé vallják magukat angoloknak. Nem. Ők amerikaiak. Fiatal, életerős, nagyraihivatott, egészséges nép.

— Az európai dolgokban való járatlanságuk az oka, hogy velünk kapcsolatban a legfantasztikusabb hírek kerülnek szárnyra. És ami a legkülönösebb, a legnívósabb, legnagyobb lapok is elképzelhetetlen fantasztyukmokat tállalnak fel olvasóiknak a jelenleg szereplő európai politikusokról, államférfiakról és hadvezérekéről. Amikor megpróbáltam helyreigazítani egy-egy szarvas tévedésüket, furcsán, hogy ne

mondjam, gyanakodva néztek rám. Mintha azt akarták volna mondani: „Igen, igen: tudjuk, hogy szégyeled az odaáti állapotokat és azért akarod szépitíteni a dolgokat.”

A nagyáruházak

— Még egy érdekes tünetre lettem figyelmes az új világban — beszélte dr. Lusztig Olga. — A kisipar és a kis kereskedelem legalább a nagyvárosokban, ugyszólván ismeretlen fogalom odaát. Ahol effélével találkozhat az ember, egészen biztos, hogy európai bevándoroltak üzik. Amerikai nem szereti a kézműipart és még kevésbé a rőföst, vagy szatócsot.

— Hát akkor hol szerzik be a szükségleteiket?

— A nagyáruházakban... Akármerre jártam, minden városban találkoztam jónéhány ilyen áruházal. Egy-egy ember, vagy család kezében 30—40—50 gigászi méretű kereskedelmi vállalat van. Hogy egyebet ne említsek: itt vannak a híres Wanemaker-áruházak. Newyorktól kezdve végig az Unió roppant területén nincs olyan valamirevaló város, ahol Wanemaker-áru

ház ne volna. Nem tudom, látott-e már efféléit. Egyet azonban mondhatok, ha igen: akkor is legfeljebb csak halavány fogalma lehet arról, milyen nagy egy-egy amerikai áruház. Képzeljen el egy 18—20, esetleg 30 emeletes roppant palotát. A pincétől föl a tetőzetig árukkal tömött helyiségek sorakoznak. Ezer és ezer elárusító sűrű-forogapulatok, az állványok, az asztalok körül, hogy kiszolgálják a vásárolni akarókat. A szó kimondott értelmében a koporsószegettől a borju-kötélig minden kapható ott. Az ember — ha megfelelő pénzzel rendelkezik — tetőtől-talpig felöltözhet. És nem ám csak selejtes holmikát szerzhet be, de a legkényesebb izlést is ki tudja elégíteni. Alagsoraikba a földalatti vonatok vizik az árutömegeket. Lifttek tucatjai mozognak le-föl. Szemképráztató látvány egy-egy ilyen áruház belseje. Wanemakeréhoz hasonlóan Masy, Kaufman stb. áruházak is megváltathatók Philadelphiában csak úgy, mint Csikágóban, San Louisban, Denverben. Newyorkban, Bostonban és még ki tudná hol.

Az áruk

— Európai viszonyokat véve zsinór-mértékül, az áruk meglehetősen drágák. De ha az amerikaiak gazdasági helyzetét mérlegeljük, akkor egyenesen olcsóknak mondhatók. Így például egy pár cipőt 5 dollárért adnak. A mi pénzünk szerint ez körülbelül 2000 lejnek felel meg. Odaát ellenben nem nagy pénz, mert egy-egy szakmunkás vagy kereskedelmi alkalmazott 30—40—50 dollárt is megkeres hetenként. A legkisebb hetibér átlagban 25 dollár. Nem csoda, hogy az amerikai munkás és alkalmazott rendszeren öltözködik, mert ruhát, fehérneműt is viszonylag olcsón lehet beszerezni. Ami az élelmickek árát illeti, azok meg egyenesen alacsonyak. Tudnillik, odaát nem ismerik a fogyasztási adót, vagy legfeljebb csak néhány külföldről származó cikket terhelnek meg vele. Olcsó a kenyér, a liszt, a hus, a cukor stb. Gyümölcsöket pedig valósággal potom pénzen lehet megvásárolni. Így aztán érthető, ha az

európai bevándorlók — legalább eleinte — paradicsomot látnak Amerikában.

Háboruba pedig nem avatkozunk

— Általában az európaiak vitáival kapcsolatban milyen álláspontra helyezkednek Amerikában? — tettem fel a kérdést.

— A német-angol viszállyra gondol? Megjegyzem, ott időzésemkor még szó sem volt háborúról, bár a feszültség igen nagynak mutatkozott. Azok a körök, amelyekkel érintkeztem, egyértelműen úgy nyilatkoztak, hogy az Egyesült Államok másodsor nem engedik magukat egy európai háboruba belesodortatni. Rokonszenvvel nyilatkoztak ugyan az angolokról és franciákról s elítélték a németeket. Háborúról ellenben hallani sem akartak. Az elsőre is ráfizettek és semmi kedvük sincs megint emberéleteket, meg pénzáldozatokat hozni az európai népek bolond viszállya okáért. Hogy mennyi-

re idegenkednek itt minden harcias magatartástól, semmi sem bizonyítja mint az: most sem tudják Wilson volt elnöknek megbocsájtani, hogy belerántotta az Uniót az első világháboruba. Valósággal szikrázik az amerikai ember szeme, ha Wilsonról beszél. Csak egy mentséget tudnak a számára: hogy akkor már beteg ember volt... lelki beteg, aki nem tudta, mit cselekszik. Az Unió népe törhetetlenül demokrata szellemű és ebből folyólag baráti érzéssel van a nyugateurópai hatalmak iránt... Ellenszenvvel viseltetik a diktatórikus rendszerekkel szemben, de érzelmei soha sem fogják elhomályosítani józan és reális gondolkodásmódját. Harcolni csak akkor fog megint, ha kizárólag az Egyesült Államok gazdasági és politikai érdekeinek megvédéséről lesz majd szó...

Azóta, mint tudjuk, az USA szenátusa döntött a semlegesség kérdésében, módosítva a fegyverszállítási tilalomra vonatkozó törvény rendelkezéseit. Ez az intézkedés pedig nagy mértékben kedvez az angol és francia célkitűzéseknek.

(h. j.)

Félév alatt 22 százalékkal emelkedett a termelők jövedelme

(BUCURESTI.) Minden oldalról ki-elégítő adatokat kapunk ugy a termelőképesség, mint az értékek elhelyezésének tekintetében. Kevesen tudják, hogy ma Románia foglalja el a második helyet Európa petróleumtermelő államai sorában.

Oroszország után Románia következik napi 1710 vagon termelési átlaggal.

Az erről szóló jelentés azt is kimutatja, hogy a petróleumárak az ország területén változatlanok maradtak, míg a külföldre vitt petróleum ára állandó emelkedésben van. A változatokat valósággal ostromolják a szállítványokért.

A gabonaárak tekintetében is javult a helyzet. Brailában napok alatt 100.000 lejre ugrott egy vagon hab ára.

Míg Constantából és Galatiból 30 százalékos áremelkedéssel a szeptemberi árakhoz viszonyítva, szállítják a gabonaterményeket. A nemzetgazdasági és földművelésügyi miniszter által hozott intézkedések bölcsesnek bizonyultak. Ennek köszönhető, hogy a belső fogyasztás kielégítő, de ugyanakkor jelentős mennyiségek vannak gabonaművelekből külföldi szállításra is.

A jövő évben a földgazdálkodást még jobban megszervezik és irányítják a termelők maximális termelőképességének elérésére. Így a nemzetgazdasági minisztériumban az egész országot befogó munkatervben dolgoznak, hogy az ország termelőképességét összehangba hozzák az aktuális nemzeti és katonai érdekekkel, ugyanakkor gondoskodva arról, hogy a falvakat vetőmaggal lássák el és szerszámokkal, amelyek a föld megműveléséhez szükségesek.

Az ásványok, szén, fa, textilárak termelése növekedésben van és sok helyen elérte növekedésében a 15 százalékos mértéket. Néhány termelési ágban külföldre exportálhat az ország. Nem beszélve az állattenyésztés kielégítő eredményeiről. Ezen a téren millió kilógrammokra haladó mennyiség exportálható, első helyet foglalva el ezen a téren Kelet-Európában.

Ime: néhány adat a román termelés gyors és öröndetes emelkedéséről és a termények gyümölcsöző elhelyezéséről. Mindezekhez hozzávethetjük annak a nemrégiben tartott ankétének eredményét, amely megállapíthatja, hogy a városi, de főképpen a falusi lakosság nyeresége az utolsó hat hónap alatt 22 százalékkal emelkedett.

— Mennyi gabonát vásárolt eddig a Gabonaértékesítő Szövetkezet? Bukarestből jelentik: Október 26-ig a gabonaértékesítéssel megbízott szövetkezetek 714 ezer 84 vagon búzát vásároltak össze a termelőktől.

SPORTVONAT BUDAPESTRE UTLEVÉL NÉLKÜL

Az utazáson mindenki résztvehet. A beiratkozáshoz csupán egy fényképes személyazonossági igazolvány szükséges!

A különvonat menetrendje:

Cluj indul november 8-án reggel 10.45. Budapestre érkezik aznap este 22.45. Budapestről visszaindul november 14-én reggel 7.30. Clujra érkezik aznap este 20.40.

Az utazás ára Lei 1.980'.

személyenkint, oda-visza, számozott 3. oszt. vagonokban. Gyermeknek 10 évig 1480 lej. A budapesti szálloda és kirándulások költségei lejjben fizethetők.

Beiratkozási határidő: november 1-én estig!

Beiratkozási helyek:

ECONOMIA | **Wagons-Lits/Cook**

Menetjegyiroda
Cluj, Piața Unirii 23.

Menetjegyiroda
Cluj, Piața Unirii 18.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűvel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelleg és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jellegű leveleket továbbítunk és csak válaszleveggyel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésre csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi mód-szerrel és szerekek. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászsalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgáló. Ronsner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készfőhártyát, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgótt. (2678)

KONYHA, ebédlőbutorok, vaságyak, egyéb eladók. Megtekinthetők Str. Paris 53. szerdán d. e. érd. telefon 1950. (6856)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háráknál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someneni. Telefon: 36-23. (2835)

EXCENTERPRÉST jókarban megvételre keresünk. Triumph, C. Dorobanților 118. Telefon: 10-79. (6464)

ÓCSKA cink-hulladékot 10 kg.-tól állan dóan vesszünk. Triumph, Cal. Dorobanților 118. Telefon: 1079. (6465)

OLCSÓ TŰZIFA PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 krg. végya 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (6857)

43-AS új csizma eladó. Str. Turcului 13. (6716)

SZILSZKIN női bunda, 1 kis 8-9 éves leányka fehér szilbunda és egy kis 8-9 éves leányka nutriet bunda eladó. Calea Regele Ferdinand 30. hölgyfodrászat. (6731)

RÓMIKÖVET, bélyegzettet, keresek megvételre. Cim: Str. Iuliu Maniu 24. sz., I emelet, apartament II. (6733)

TIZENÖTÖDIK éve fennálló uri és hölgyfodrászat (belvárosi saroküzlet) teljes felszereléssel, villanyvondaló géppel együtt, betegség miatt sürgősen eladó. Ajánlatokat „Hatvanezer” jellegére a kiadóba kérek. (6763)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR“-ban

vásárolhat. Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

ÓCSKARUHAKÉRT legtöbbet fizetek. Str. Memorandului 4. Grósz. (6801)

GYERMEKKOCSIK legolcsóbban kis-korúak fogházában kaphatók. (6655)

EGY magas alakra egy jókarban levő perzsa bundát keresek megvételre. Cim a kiadóban „Perzsabunda” jellegén. (6827)

TRAFIKOT jóforgalmu helyen bérbe vennék. Cim a kiadóban. (6681)

GYERMEKÁGY jókarban eladó. Str. Gojdu 4. földszint. (6846)

ELADÓ 5 drb. üveges dupla ajtó. Megtekinthető Savoy kávéházban. (2926)

VIZ szivattyú gőzgépre kapcsolva, per-cenként 400 liter teljesítménnyel olcsón eladó. Heinrich szappangyár, C. Motilor 54. (2737)

ERNYŐ legolcsóbban Ernyőüzemben. Cal. Reg. Ferdinand 3. udvarban. (6850)

VITRIN dióebédlőhöz olcsón eladó. Cal. Motilor 84. (6852)

JÓKARBAN lévő ablakok eladók. Str. Gen Poetas 11. sz. (6861)

KÁPOSZTA gyalugép napi használatra kapható. Str. Măloasă 9. (Astoria mellett) Zeiler Bádogos. (6862)

GYALUPADOT jókarban azonnal vesznek. Cal. Victoriei 25. asztalos. (6859)

SEZLON, ebédlő és konyhabutor eladó. Reg. Carol II. em. 15. (6868)

GYERMEK sportkocsi jó állapotban eladó 600 lejért. Str. Trecătoare 7. (6870)

Ma este: A TOLVAJ

A tolvaj felujtását melegebben fogadta a közönség, mint bármely újdon-ságot. A páratlanul izgalmas, idegfe-sztően érdekes darab hétfőn van újra

KEDDEN:

ZSIMBERI ZSOMBORI SZÉPASSZONY

Nagyszerű brassói turnéjáról hazatérve, operettegyüttesünk ismét műsorára veszi Erdélyi Mihály óriási sikertű nagyoperettjét. A Zsimberi Zsombori szépasszony táblás házak előtt jutott el a huszadik előadáshoz. Ugyhogy a színház most már rövidesen megünnepelheti az újdonság első jubileumát.

Mégis szép az élet

Szerda este új operettet mutat be a színház. Siklóssy Pál az újdonság szerzője, s a darabot a messzehangzó pesti siker után európaszerte megvásárolták. Színházunk is sietett műsorára tűzni ezt a darabot, mert a

MÉGIS SZÉP AZ ÉLET

valóban a derűlátás, a jókedv, az életöröm operettje.

A mai időkben különösen fontos az a gondolat, hogy bármi történjék is a nagyvilágban, bármilyen sötét szenvedélyek kavargójanak is körülöt-tünk, bármennyire kétségessé váltak

az emberiség alapvető értékei, ennek dacára

MÉGIS SZÉP AZ ÉLET.

Az újdonság meséje ezt a gondolatot példázza, ezt harsogják a jobbnál-jobb zenészművek, ezt táncolják a szí-nészműk lábai, ezt sugallja az egész előadás.

A színházi műsor felsorolja a szereplők névsorát, s tanúsítja, hogy az operettegyüttes minden prominens tagja kivétel nélkül résztvesz a

MÉGIS SZÉP AZ ÉLET

előadásában, amely szerdától minden este színrekerül.

PATENT vaskályha jó állapotban eladó. Cal. Reg. Ferdinand 30. dr. Havas. (6865)

KITŰNŐ rövid zongora, szalon, írósz-tal és antik butorok sürgősen eladók. Bi-zomány. Sternbergnál. Str. Reg. Maria 29. (6866)

RÖVID zongora eladó, vagy bérbeadó Str. Baron L. Pop 10. (2923)

INGATLAN

SÜRGŐSEN eladó telek minden elfo-gadható áron, bankadóssággal. Cal. Ma-rechal Foch. Értekezni: Cal. Regele Carol II. 132. (6826)

HAT holdas tanyabirtok Kolozsváron. Házsongárd fölött bérbeadó. Cim a kiadó-ban. (V6833)

SÜRGŐSEN eladó 300 négyzetméter házhely, üzletihelyiségnek is alkalmas, a Str. Manastur 175 szám alatt, a deszka-piacca szemben. Érdeklődni a fenti ci-men 14-17 óra között. (6844)

PARCELLA fásított, gyönyörű fekvé-sű eladó. Str. Donat 28-al szemben, Ep Pavel No. 4. Ért.: Cal. Motilor 84. Apart. 2. (6853)

ELKÖLTÖZÉS miatt 5 ezer lejt jöve-delmező ház eladó, jólbevezett italmé-re-si üzlettel előnyös fizetési feltételek. Str. Aventuriosă 26. (6855)

ÁLLAST KERES

SZAKGÉPÉSZ állandó állást keres ma-lomba, vagy fűrészgárba vagy bármilyen erdőüzemnél elvállal nemcsak kezelést, ha-nem bármilyen üzemi gépeknek szaksze-rű javítását is. Cim a kiadóban. (6663)

HÁROM nyelvet beszélő intelligens nő, háztartás, főzés minden ágában jártas, házvezetőnői állást keres, vidéken, vagy pusztán. Cim a kiadóban. (V6703)

FIATAL urasszony beteges idősebb urinő szeretetteljes gondozását vállalná. „Otthon” jellegére a kiadóba. (6748)

SZOBAINASI, pincéri vagy ehhez ha-sználó állást keres megbízható fiatalem-ber, katonaságtól felmentve. Horváth Jó-zsef Turda, Str. Gh. Lazar 37. (6831)

MINDENESI állást keresek 1-ére, vagy 15-re, vidékre vagy helyben egyedülálló nőnél, vagy férfinél 2 éves kisfiammal. Cim a kiadóban. (6836)

MOSÁST vállalok a lakáson. Kardos Róza, Str. Muncitorilor 116. (6863)

ÁLLAST KAPHAT

HÖLGYFODRÁST keresek mester-könyvel. „Nő, vagy férfi” jellegére a ki-adóba kérek. (6835)

HÁZMESTERT keresek kertész. Cim: Str. Bucovina 22. (6828)

ÜGYES, megbízható fiut kifizetőnek azonnal felveszek. Weisz Ernő szücsnél, C. Reg. Ferdinand 12. (2929)

BEJÁRÓNÓT keres délelőttre. Kardos-né. Str. Văii 3. (6847)

BEJÁRÓNÓT keresek koszt nélkül. Str. Memorandului 7. (6848)

KIFUTÓFIU felvétetik Str. Măiorescu No. 1. fűszerüzlet. (6849)

PERFEKT szobaleányt, kézi leányt és mosónőt felveszünk. Cim a kiadóban. (2930)

ZSIDÓLEÁNY, szorgalmas, megbízható felvétetik háztartásba. Str. Dubalariilor 5. (6858)

HÖLGYFODRÁSZ segédleány felvéteti-k. Frizeria Jakob Gheorghe, Str. Paris (6864)

FIATAL ügyes bejárónót és egy szakács-nót felveszek. Restaurant, Str. N. Iorga 5 szám. (6869)

CUKORÁRUS leány felvétetik. Royal mozi. (6869)

ÜGYES mindenek leány jó bizonyít-vánnyal felvétetik. Wurzel férfi konfek-ciósz üzlet, Cal. Reg. Ferdinand 14. (6871)

KÜLÖNFÉLÉK

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Golyával szemben. (2756)

AMERIKA részére komoly szabadalma-kat keresek. „Praktikus” jellegre kiadóba. (6830)

HÓ- és sárcipőket legjobban, legolcsób-ban javít „Massiv” gummi vulkanizáló üzem, Str. Masaryk 1 új piaccal szem-beni sarokház. (6851)

VÁLASZT várom, levelét vegye át. (6854)

50.000 lejjel társulnék, vagy a pénz adnám haszonra. „Fedezék” jellegre. (6867)

KIADÓ külön telken 3 szoba, konyha, fűdőszoba, mellékhelyiségek. Leg. Arde-leana 16-b. Ért.: Cal. Motilor 125. (6843)

OKTATÁS

TANITVÁNYKÉPZÉS. Kozmetika „Boté” Hamburg M. C. Reg. Ferdinand 34 II. Tel.: 2011. (6863)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Du-den, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

SZABÁSZATI tanítás Geltsch Edit volt ipariszkolai tanárnőnél. Str. Regalá 38. (6818)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ új villában két nagyméretű na-pos butorozatlan szoba tennással, különbe-járatlan. Str. Fântânelei 7. Tel. 2805. (2931)

KÉTSZOBÁS, konyhás parkettes lakás komforttal kiadó. Str. Fierului 30-b. (6523)

KAPUALATTI bejáratu uccai nagy üres irodának is alkalmas, parkettes szoba ki-adó. Str. N. Iorga 21. (2765)

KIADÓ november 1-re Cal. Reg. Ferdin-andon 4 szoba, konyha, komfort májusig 3800 lejért. Szerződés tovább is köthető. Cim a kiadóban. (6589)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, W. C mos-dó lakásban, ugyanott vezeték, udvari kut komplett felszereléssel, jókarban evő üvegezett ablakok eladók. Str. Paris 47. (6718)

NOVEMBER 1-re 3 esetleg 2 szoba, elő-szoba, konyhás szép új lakás kiadó, Elisa beta ut végén. Értekezni: Sándor gond-noknál, Calea Victoriei 13. ajtó 4. (6720)

KIADÓ november 1-re 5 szobás, mo-dern lakás. Str. Avram Iancu 14. (6786)

KIADÓ 2 szoba, összes mellékhelyiségek komfortos lakás földszinten a Str. Bratia-nu-ban. Érdeklődni dr. Tusa irodában. P. Unirii 7. (6605)

KÉT szoba, konyha és mellékhelyisé-gekből álló komfortos villalakás 1700 lejért kiadó. Str. Grigorescu 69. (2912)

KIADÓ különbejáratu elegánsan buto-rozott szoba 2 személynek. Schwartz, str. I. Maniu 16. (6668)

KIADÓ 3 szoba, konyha, fűdőszoba no-vember 1-ére. Érdeklődni dr. Dénes ügy-védnél, Str. Wilson 1. Telefon: 27-91. (6744)

EGY szoba, konyha november 1-ére kiadó. Str. Avram Iancu 30. Léber. (6745)

KÉT üres, egy butorozott szoba vizkagy lökkel kiadó. Str. Consiliul Național 3. (Főpostánál). (6662)

KIADÓ új modern házban egy garzon-lakás azonnalra. Cal. Reg. Ferdinand 77. (6845)

SZÉP, kertés házban szoba, konyha, speiz kiadó. Kerekdomb, Cal. Lungă 49. (6821)

Soloskát garanciával

irt teljes szagtalanítással „Polynea” labo-ratórium Paragáz osztálya, Str. Cons. Na-tional 3. (Főpostánál). Telefon: 3475

BUTOROZOTT szoba olcsón kiadó. Kisasszony lakást kaphat. Cal. Reg. Ferdi-nand 89. Apart. 4. Délutáni órákban. (6837)

KIADÓ belvárosban központi fűtéssel, telefonnal, zongorával ellátott lakásban különbejáratu, butorozott szoba, esetleg teljes ellátással. P. Unirii 7. Deák. (2927)

KIADÓ november 1-re szoba, konyha, P. Stefan cel Mare. Érd.: Dr. Tutelea ügy-véd. Cal. Reg. Carol 7. (2928)

KIADÓ azonnalra ujonnan festett 2 szo-ba, konyha, teljes komfort, ugyanott egy nagy szoba vizkagylyóval 1000 lejért. Cal. Reg. Ferdinand 108-110. Érd.: Ursus sör csarnok. (6860)

BUTOROZOTT szoba fűdőszobával ki-adó. Str. Văcărescu 3. Apart. 3. (6872)

EMELETI napos szoba, konyha, speiz ujonnan festve kiadó. Str. Rudeanu 33. (Surda) (6873)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Hétfő fél 9: **A tolvaj** (Negyedszer)
Kedd fél 9: **Zsimberi Zsombori szépassz-ony**. (20-adszor.)

Szerda fél 9: **Mégis szép az élet**. (Siklóssy Pál nagyszerű operettújdonsága. Ren-dező: Gróf László. Vezényel: Szabó Ica. Fősz.: Krémer Mancsi, Sándor Stéfi, Báza Éva, Rajnai Elli, Czopán Flóri, Gróf László, Ditrói P. Béia, Csóka József, Csengeri Aladár, Szendrőy Mihály, Réthely Odón, Deesy Jenő, stb. Premier bérlet 8. sz.)

Csütörtök fél 9: **Mégis szép az élet**. (Ren-des bérlet 8. szám.)

Péntek fél 9: **Mégis szép az élet**. (Har-madszor.)

Szombat d. u. 5: **Iglói diákok** (Olcsó hely árakkal.)

Este 9: **Mégis szép az élet** (Negyedszer.)
Vasárnap d. u. 3: **Iglói diákok** (Olcsó hely árakkal.)

Délután 6: **Zsimberi Zsombori szépassz-ony** (21-edszer.)

Este 9: **Mégis szép az élet** (Ötödször.)

Mozi

SELECT MOZGO: Jesse James, a Bri-ganti. Fősz.: Tyron Power, Nancy Kelly, Randolph Scott. Műsoron kívül a legújabb FOX világhíradó érdekes jelenetekkel Párisból, Londonból, Bel-giumból és más országokból és a leg-újabb román híradó.

ROYAL MOZGO: Nagy dupla műsor. I. Nelson Eddy nagy énekes filmje: **A szabadság dala**. Kezdeté: 3.20, 6.20, 9.30. II. Claudette Colbert és Garry Cooper brilliáns vígjátéka: **Kéksza-kál nyolcadik felesége**. Kezdeté: 4.45, 7.45, 11 órakor.

URANIA MOZGO: Szenzációs dupla mű-sor: I. **A hazáért**. Fősz.: Errol Flynn, Basil Rathbon. II. **Charlie Chan az olimpián**. Kalandofilm. Fősz.: War-ner Oland.

CAPITOL MOZGO: **Harc a diesőségért**, Premierfilm. Fősz.: Douglas Fair-banks és Valerie Hobson. A film előtt Uj világhíradó a legfrissebb politikai eseményekkel.

RIO MOZGO: Ma 3, 6 és 9. Nagy kettős műsor: I. **A rács nélküli börtön**. Drá-ma. Fősz.: Annie Ducaux, Corrine Lu chaire és Roger Duchesne. II. **Bar-nabe**. Nevettető vígjáték. Fősz.: Fer-nandel, partnerei: Claude May és Ro-land Toutain. III. **Híradó**

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 31. Kedd.
Róm. kat.: Farkas. Prot.: Ref. Eml.
Ort.: Cuv. Avd. si Var. Izr.: 18
Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTÉTI

VISZONTLÁTÁSA

Hírnevessé sétál az uccán, utközben egy ur tisztelettel köszönti:

— Bocsanat uram — szólítja meg a sebész-professzor. — Nem tudok róla, hogy Őt ismerném.

— De professzor ur — csodálkozik az idegen — hiszen három héttel ezelőtt operálta ki a vakbelemet.

— Ah, igen, bizonyára. — válaszolt az orvos barátságosan — de bocsásson meg, én külsőleg nem ismertem fel.

EL SZERETNÉ FELEJTENI

Apa a tanítóhoz, aki a fiát hegedülni tanította:

— Őn 200 lejért havonta megtanította fiamat hegedülni, de mit kellene fizessék, hogy ezt mind elfelejtse vele.

— Ugyeletes gyógyszerárak. Folyó év október 28., szombaton reggeltől november 4., szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memo randuliu-ut; dr. Olariu, Reg. Maria-uc ca; Minerva, Reg. Ferdinand-ut; Dr. Russu, Cipariu ucca.

— Egyévi fogházbüntetésre ítélték egy nyilas vezetőt. Budapestről jelenti a Dunaposta: A Kuria Malacsek József tüzelőanyag-nagykereskedőt, mert lázító röpiratokat terjesztett, amelyekben a rendőrséget bízalmas megtorlással fenyegette meg arra az esetre, ha a nyilasok uralomra kerülének, egyévi fogházbüntetésre ítélték. Az ügy érdekessége az, hogy Malacsek a törvényszék eredetileg hat hónapra ítélte és ezt az ítéletet a tábla egyévre emelte fel. A Kuria most a tábla döntését hagyta jóvá.

Börkabátot

méret után készit, javit és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Jogszerinti francia állampolgárok Párisból jelenti a Rador: A francia hivatalos lap rendeletét közzé teszi, amely módosítja a francia állampolgárság elnyeréséről szóló törvényt. A módosító törvény értelmében azok a törvényes fiugyermekek, akik Franciaországban külföldi anyától születtek, valamint azok a törvénytelen gyermekek is, akik Franciaországban születtek és külföldi szülöktől származnak, jogszerinti francia állampolgárok.

— Szvetterek, női és férfi gyermekhanisnyák, nyakkendők, zsebkezők, keztük, gallérok, szabó- és kézimunkakellékek, nagy választék rövidáru cikkekben, szolid árak. Somes-áruház, főposta baloldalán levő uccában.

— Vadászfegyverével agyonlőtte fiát, mert az korholta részegségéért. Aradról jelenti: Mihai Vagalau 50 éves. Világos községben lakó gazda, közismert részeges, nagyobb mulatozás után késő éjjel állított be házába, felverve már alvó családját. Husz éves Petre nevű fia először csittítani, később korholni kezdte a garázda apát, aki hirtelen felindulásában lekapta a falra akasztott vadászfegyverét és agyonlőtte fiát. A gyilkos apát letartóztatták.

— Telefonbeszélgetés közben hirtelen meghalt a főfelügyelő. Bucurestiből jelenti: Tegnap este a nemzetnevelésügyi minisztériumban telefonbeszélgetés közben rosszul lett és meghalt Sava Simiceanu főfelügyelő. A tragikusorsu magasrangú tisztviselő az Olt tartománynál teljesített szolgálatot és hivatalos ügyek elintézése végett jött a fővárosba, ahol szívgyengeség következtében meghalt.

— Veszedelmes csalót köröztet a fővárosi rendőrség. Bucurestiből jelenti: A fővárosi rendőrség ismét körözteti Catrinescu híres csalót és szélmódot, akit a múlt évben ítélték el csekk-könyvek hamisításáért. Kiszabadulása után Catrinescu újból működésbe lépett és nagyszabású csalásokat követett el.

Kinevezték az erdélyi ügyvédi kamarák új vezetőségét

(BUCURESTI.) (Rador.) Victor Iamandi igazságügyminiszter az erdélyi ügyvédi kamarák élére a következő időközi bizottságokat nevezte ki: Brasso- és Háromszék megyébe: dékán dr. Ioan Garoiu; tagok: Aurel Negus, Ioan Hozan, Ioachim Ciurea, Tones Alfréd, Kabai Gábor, C. Puiu, Victor Roman, Berécky Béla, Romulus Olteanu, Richard Thol. Nagyküküllő megyébe: dékán dr. Dionisie Roman; tagok: I. Ioanovits, C. Pap, Emil Tudoran, Aurel Ciara, Emil Pascu. Gyárfás Elemér Fogarasmegyébe: dékán: Danila Vasu; tagok: Misu Brasa, Iulian Calce, Alexandru Socaciu, Const. Ivan. Maros megyébe: dékán dr. Aurel Baciu; tagok: Vasile Covrig, Biró Aladár, Teodor Bogdan, Danila Marsia, Martin Markovits, Justin Nestor, I. Roman, Rangli György, F. Porubschi, Teofil Baciu. Csik megyébe: dékán Ábrahám József; tagok: Ilarie Debu, Valer Otatea, Balogh Lajos, Putner Árpád. Udvarhely megyébe: dékán dr. Jodál Gábor; tagok: Fodor Boldizsár, Venetse József, Mihail Constantinescu. László Aurel. Temestoronfal; dékán Aurel Brudariu; tagok: Nicolae Imbroan, Gh. Ienovan, Spiridion Iordulescu, Ioan Dobosan, Dimitrie Nistor, Frederic Andres, Iuliu Coste, Alexandru Rasco, V. Radulescu, Petru Pop, Virgil Simon, V. Grovsoreanu. Arad megyébe: dékán dr. Silviu Moldovan; tagok: Sever Ispravnic, id. Romul Cotiuru, Corneli Luta, Miklósi Emil, Juhász Géza, Schanonn Albert, Nic. Popescu-Pautes, A. Botioc. Krassó megyébe: dékán Ema-

— Tíz százalékkal emelték a Rendor börgyár munkásainak fizetését. A Rendor kolozsvári börgyár igazgatósága és munkássága között több hét óta tartó tárgyalások a munkügyi felügyelőségen befejeződtek. A megállapodás szerint a munkásság 10 százalékos béremelést kapott és az emelkedő drágasággal arányban további bérjavítást.

„IMIG”
román-
cozott
és fekete fűzőke-
mence kapható:
L. Diamantstein
vasútlel. Cal. Reg. Ferdinand 24.

— Felmentették az alaptalanul megvádolt vasúti tisztviselőt. A kolozsvári katonai törvényszék tegnap tárgyalta Szemere József nyugalmazott vasúti főtisztviselő bűnperét, aki ellen különböző vádak emeltek. Dr. Gutiu Paulescu kolozsvári ügyvédnő hatásos védőbeszédben megdöntötte a vádak, kimutatta azok alaptalanságát és ennek alapján a katonai törvényszék Szemere Józsefet felmentette a vád és annak következményei alól.

Vigyázat

Vannak utáztatok, amelyeket mint aspirint akarnak eladni, holott ezeket nem szabad aspirinnek nevezni.

Orizkedjen ezektől! Kérjen mindig

ASPIRIN
TABLETTAT

Mark Bayer (Károlyi)

Előkészületek a NUF nagy- szabású kolozsvári népgyűlésére

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Szamosartomány királyi helytartóságánál dr. Tataru Coriolan királyi helytartó elnökletével értekezletet tartottak a közgazgatási hatóságok vezetői. Az értekezleten azokat a rendszabályokat vitták meg, amelyek a közrend szabályozására és fenntartására mutatkoznak szükségessé a Nemzeti Ujjászületés Frontjának Kolozsváron, november hó nap folyamán megtartandó nagyszabású népgyűlésével kapcsolatban. A NUF szamosartományi nagyszabású népgyűlése kiemelkedő és jelentős eseménye lesz a tartomány társadalmi és közéletének.

Élni akarok (Judith), a Select mozgó legközelebb bemutatásra kerülő ujdonsága. A filmben egy fiatal asszony nagy lelki konfliktusából kialakult mélyseges értelmű emberi dráma tárul elénk. A szépséges Judith, akinek az élet csupa verőfényt ígér, tragikus véletlen folytán súlyosan megbetegszik, beleszeret kezelőorvosába és emberfeletti küzdelmet vív az életért, melyhez a szerelmes nő minden rajongásával ragaszkodik. A címszerep alakítója BETTE DAVIS, akit ma a legnagyobbak között emlegetnek és akit a filmkritika Greta Garbóval teljesen egyenrangú művésznőnek ismer el. Járték a tökéletes, telve reálítással. A darab megrázó jelentésben egy kivételes művésznő rendkívüli színészi képességeit ismerjük meg. Partnere a kitűnő GEORG BRENT. A darabot a világhírű Edmund GOULDING rendezte. A film, mely az összes világvárosokban DARK VICTORY (Sötét győzelem) néven tette meg hódító körútját, az amerikai Filmakadémia aranydíját nyerte. Premierje, mely a SELECT MOZGÓBAN kedre van kitéve, városunk legkiemelkedőbb művészeti eseménye lesz.

— ÖNGYILKOSSÁGOT KISÉRELT MEG HITLER EGYIK ANGOL IMÁDÓJA. Berlinből jelenti: Miss Unite Mitford, lord Redesdale leánya, Hitler vezér és kancellár egyik angol imádója öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát. Az angol urnőt jelenleg egyik München melletti kórházban ápolják.

— A vasúti vonalak osztályozása. Bucurestiből jelenti a Rador: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelynek értelmében az első és második rendű vasútvonalakat a következő csoportosításba osztotta be: Fővonalak: Bucuresti Nord—Jimbolia, Chitolia—Halmeu, Ploesti frontiera, Piatra Olt—Copsa Mică—Timisoara—Arad—Bucuresti—Constanta, Ploesti Tandarei—Fetesti, Buzau—Galați—Barbosi, Ajud—Ciceu—Războieni, Pascani—Iasi, Iasi—Tecuci, Iasi—Chisinau. A vasúti hálózat további rendes és keskenyágányú vonalai II. oszt. vonalak.

— Megalakult az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgatótanácsa. Bucurestiből jelenti: Most tartották meg a Társadalombiztosító központi palotájában az igazgatótanács alakuló gyűlését. Az igazgatótanács új elnökévé D. Botetz választották meg, míg alelnökéjé Penescu Kerch mérnök és Flueraș Ioan szenátor lettek.

Orkán, hó, villámcsapás

(BUCURESTI.) (Rador.) Borzalmas vihar vonult végig tegnap a főváros felett. A szélvihar ereje többszáz cégtáblát leszakított és több ablakot befojt. Az anyagi kár különösen a külvárosokban igen jelentős. Az orkán a külvárosokban számos ház és villa tetőzetét letépte. Egyes házak falait bedöntötte. A leszakított cégtáblák számos járókelőt könnyebben-súlyosabban megsebesítettek. Constantából érkező jelentés szerint a kikötőben és környékén is borzalmas vihar dühöngött, amely óriási károkat okozott. A hideg, ólmos eső és a téliesre fordult időjárás lehetetlenné teszi az őszi mezőgazdasági munkálatok befejezését. A hegyekben, különösen a Bucegi havasokban bőséges havazás volt, ami most már másodsor ismétlődött meg az őszi idényben. Az ország számos többi részében hideg, helyenként havas eső esett. Buzauban szintén óriási orkán dühöngött sűrű villámlás kíséretében. A villám becsapott a városháza épületének 30 méter magas tornyába. Bár a tornyon villámhárító készülék volt, a villámcsapás ereje olyan nagy volt, hogy a villámhárító vezetékéről lesiklott és a szomszédos házakba is becsapott.

A NUF szamostartományi vezértitkárát szemlelton

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Nemzeti Ujjászületés Frontjának szamostartományi vezértitkárát, Victor Moldovanu és Gh. Apostoreanu látogatást tettek Szamos- és Naszód megye több községében, ahol behatóan érdeklődtek a helyszíni viszonyok, különösen a mezőgazdasági helyzet iránt. A két vezértitkár hasonló jellegű látogatást, illetve szemleutat tesz közelebről a tartomány többi vármegyében és városában is.

— Dr. Szabó Zoltán börgyógyász katonai szolgálatából visszaérkezett és rendeléseit újból megkezdte. Str. Baron L. Pop 13.

— Református istentiszteletek a belvárosi templomban október 31-én. Október 31-én délelőtt 10 órakor ifjúsági istentisztelet lesz, melyen az ígét Várhelyi János püspök hirdeti. Október 31-én, kedden d. u. 4 órakor templomi ünnepély lesz.

— RENDŐRSÉGI HIREK. A Gajducca 3. szám alatt levő dr. Lengyel-féle szanatórium vezetősége bejelentette a rendőrségnek, hogy Oros Martin, a Tordamegyében levő Várfalva községből való 37 éves földműves, aki gyógykezelés alatt állott a szanatóriumban, tegnap nyomtalanul eltűnt. A beteg eltűnésekor hálóinget és szalmapapucsot viselt. Kézrekerítésére a rendőrség megette a szükséges intézkedést. — Kaufmann Dávidné kolozsvári asszony bejelentette a rendőrségnek, hogy tegnap délután távollétében ismeretlen tettes behatolt a Cal. Marechal Foch 47. szám alatt levő lakására, ahonnan 5000 lej értékű ékszert lopott el. A rendőrség a lakásfosztogató kézrekerítésére megindította a nyomozást. — Faleari Vasile közrendőr az éjszaka előállította Orneteiu Manoila, Nadasel-ucca 2. szám alatti lakost közbotrány okozásért. Megindították ellene az eljárást.

— HERJESCU EGYETEMI TANÁRT VÁLASZTOTTÁK MEG A ROMÁN IRÓK EGYESÜLETE ELNÖKÉNEK. A Román Irók Egyesületének a fővárosban tegnap megtartott közgyűlésén az Egyesület elnökévé Herjescu egyetemi tanárt választották meg. A közgyűlés hódoló táviratot küldött II. Károly király Öfelségének.

— MEGHALT CAROL MITILINEU MEGHATALMAZOTT MINISZTER. Bukarestből jelenti a Rador: Carol Mitilineu, Románia többszörös meghatalmazott minisztere és külföldi követe 73 éves korában meghalt. Az elhunyt miniszter rendkívül művelt, képzett ember volt, aki széles körben örvendett osztatlan népszerűségnek. Temetése holnap, kedden délután 3 órakor lesz a fővárosi Belu temetőben.

Stefanescu Goanga egyetemi rektor:

„Jellemeket, építő és nem romboló diákságot akarunk nevelni!”

A kolozsvári egyetem évnyitó ünnepély

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap nehéz időkből, amikor egész férfiakélelőtt nagy ünnepek keretében, a város és a tartomány vezető hatóságainak és az egyetem tisztikarának jelenlétében nyitották meg Kolozsváron az új egyetemi évet. Az akadémiai kollégium Kogalniceanu-uccai helyiségének fényesen kivilágított dísztermében 12 óra előtt néhány perccel foglalt helyet a hallgatóság, élén Nicolae Colan görög keleti püspökkel, Juga prelátussal és a református egyház képviselőjében megjelenő Várhelyi János ref. püspökkel. Az egyik díszpályán Florescu tábornok és kísérete foglalta el, mellette dr. Tataru Coriolan királyi helytartó és dr. Hodor Victor tartományi vezértitkár. A földszinten az első sorokban Manole Enescu ezredes, vármegyei prefektus, dr. Sebastian Bornemisa polgármester, Pacala Aurel tábornok, helyettes polgármester, Alexandru Cojocariu, a törvényszék elnöke, dr. Hatiganu Gyula egyetemi tanár, Sofronie Gheorghe egyetemi tanár, a NUF titkára, Stanciu egyetemi tanár, a természettudományi fakultás dékánja, Lupas, Kristóf György, Gradinescu, Daicovici, V. Merutiu, Sever Pop, Petran és Spacu Gheorghe egyetemi tanárok, Victor Nes főtanfelügyelő és mások.

Déli 12 óra után néhány perccel vonult be a díszruhába öltözött hat egyetemi tanár és az egyetem titkárának kíséretében dr. Stefanescu Goanga rektor. Az erkélyen felállított diákkórus a Királyhimnusz énekelte, amit a közönség felállva, karját kinyújtva, tisztelegve hallgatott.

Stefanescu Goanga rektor bevezető beszédében elsősorban az egyetem nagy fontosságát hangoztatta és kiemelte azt a vezető helyet, amelyet Erdély kulturális életében elfoglalt. Utána az egyetem működésével kapcsolatos kérdéseket veti fel. Megállapítja, hogy az egyetemi hallgatók száma nagy, de felkészültségük, más diákságához képest, hiányos. Ilyen

szempontok és a nemzet javára. Apoljátok, műveljétek ezt a földet, amely várja a ti munkátokat. Ez a birtok, amelyet a nemzeti munka céljaira rendelkezésekre bocsátok, egy napon a tiétek, vagy a gyermekeiteké lesz. Ennek bekövetkezése kizárólag csak tőletek függ.

Az elemi és középiskolai oktatás átszervezésével és egyetemi kulturális alapok teremtésével.

Ha mindez meg lesz, be fogjuk tölteni azt a szerepet, amelyre hivatottak vagyunk. Foglalkoztató továbbá a rektor a diákmozgalmakkal.

— Ezek — mondotta — megzavarták a tanár és a diák között levő jó viszonyt, ledöntötték a tekintély tiszteletet és olyan sajnálatos eseményeket indítottak el, amelyeknek tanuja volt az ország egész népe. Ez arra indított bennünket, hogy minden erőnkkel felkészüljünk munkánkra és új lelkesítet teremtsünk a főiskolai hallgatóság részére. Kiegyensúlyozott embereket, jellemeket, építő és nem romboló diákságot akarunk nevelni, amely kiváló katoná legyen az ország érdekeinek szolgálatában.

Hangoztatta végül a rektor, hogy mindezeknek a kérdéseknek megoldása sulyos feladatra lesz az egyetem vezetőségének. De véghez fogják azt vinni, mert csorbíthatatlanul meg akarják őrizni azt a szellemi örökséget, amelyet az erdélyi román gondolat nagy előharcosai nekik hátrahagytak és ezt a gondolatot diadalmasan fogjuk tovább vinni.

Stefanescu Goanga rektor nagyhatalmú beszédét Öfelsége II. Károly király és Mihály nagyvajda életével fejezte be. A közönség felállt és ünnepélyes csendben hallgatta végig a Királyhimnusz hangjait. Utána Ion Lupas egyetemi tanár emelkedett szólásra és tartotta meg nagy figyelemmel kísért előadását, amelyben a nemzeti történelem nevelő hatását ismertette.

Mussolini mondotta:

„Lassan, lassan minél többet és minél jobbat!”

(ROMA.) (Rador.) A fasiszta rendszer megvalósításának 17. évfordulója alkalmából rendezett ünnepek rendkívül nagy lelkesedéssel és a Duce iránti rendíthetetlen bizalom megnyilvánulása jegyében folytak. Mussolini tegnap osztotta ki a Venezia palotában a fiatal fasiszta fiuknak és lányoknak a sportversenyeken nyert díjakat, továbbá a kulturális, a művészeti jutalmakat és a katonai előkészítő és a munkásszervezetek nyertes részére a díjakat. A díjak kiosztása után a Duce a következő szavakat intézte a fiatalokhoz:

— A parancs az 18. fasiszta évre a következő: Lassan-lassan minél többet és minél jobbat.

Az egybegyűltek óriási lelkesedéssel, meleg ünneplésben részesítették Mussolinin.

(ROMA.) (Rador.) Pomezia városának felavató ünnepségén Mussolini a következő beszédet mondotta:

— A 18. fasiszta év nem kezdődhetik kedvezőbb kilátások között. Ez az év Pomezia városának felavatásával kezdődik, amely az 5-ik város már az egykori mocsaras területen. Ma átadom a legfiatalabb olaszoknak saját községüket. A mocsarak elleni küzdelem tíz évig tartott, de az egykori

ingoványos terület fölött aratott győzelmünk tökéletes és elvitathatatlan Győztünk a természet fékezhetetlen, fegyelmezetlen erői fölött, győztünk a régi kormányok mulasztása, feledékenysége felett, amelyek nem térhettek többé vissza. Ezzel a győzelmünkkel a fiatal műszaki szakértők falanxát teremtettük meg. A munkásság nagy tömegét szerveztük meg, amely utakat épített, csatornákat ásott, házakat épített, hogy életet teremtsenek ott, ahol eddig csak a halál uralkodott. Ha a fasiszta rendszer életbeléptetésének eltelt 17 éve alatt semmi más nagy jelentőségű munkát nem hajtott volna végre, mint csak azt, hogy ezeket az ősi mocsarakat lecsapolta, termőfölddé, a kultura helyévé varázsolta át, már ez is elegendő volna ahhoz, hogy az eljövendő évszázadok részére hirdesse dicsőségét és megrendíthetetlen erejét. De a fasiszta rendszer más vállalkozásokkal is csodálatraméltó tevékenységet fejtett ki. Még nagyon távol van attól, hogy teremtő ereie kimerüljön és még távolabb attól hogy rendíthetetlen akarátát, célkitűzéseit megvalósítsa. Földművelő bajtársak, fogjátok azonnal a munkához a szellemi vezetőkkel és az olasz faj jellemző csendes, szívós munkával a

DALADIER LÁTOGATÁSA A HADSZINTÉREN

(PÁRIS) (Rador.) Daladier francia miniszterelnök Decamp tábornok és katonai kabinetfőnöke kíséretében szombaton és vasárnap látogatást tett az elzászi hadszíntéren lévő csapatteleknél. Daladier, mint hadügyminiszter látogatta meg a hadszíntéren lévő csapatteleket. Daladier látogatása — mondja a Havas távirati ügynökség jelentése — rendkívül nagy mértékben emelte a francia csapatok erkölcsi erejét, tökéletes összetartását és rendkívül elősegítette a szervezési és megerősítési munkát. A kedvezőtlen időjárás és számos más nehézség ellenére Daladier nagy elégtellessel állapította meg, hogy a harctéri tevékenység legkedvezőbb feltételek között folyik, de ezt a nemzetvédelmi munkát értékes gazdasági együttműködés támasztja alá a termelő rétegek részéről.

AZ ÁLLATORVOSI FŐISKOLA HALLGATÓI CSATLAKOZTAK A NUF DIÁKARCIVONALÁHOZ.

Bukarestből jelenti a Rador: A fővárosi állatorvosi főiskolán tegnap este fényes ünnepség keretében történt meg a főiskolai hallgatóknak a Nemzeti Ujjászületés Frontja Diákarcivonalában való felvétele és beiktatása. Az ünnepségről hódoló táviratot intéztek II. Károly király Öfelségéhez, üdvözlő táviratot Argetoianu miniszterelnökhez, Petre Andrei nemzetnevelésiügyi és Gabriel Marinescu tábornok, közrendészeti miniszterhez, valamint a Nemzeti Ujjászületés Frontja vezetőségének és a bukaresti egyetem rektorának.

TÓTH ELEK VISSZASZERZŐDÖTT A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZÍNHÁZHOZ.

Örömhírként terjedt el Kolozsváron, hogy Tóth Elek, az erdélyi színjátszás kiemelkedő büszkesége végre visszaszerződött a kolozsvári Magyar Színház kötelékébe. Tóth Elek művészi képességeit és személyét szükségtelen méltatni, mert egyénisége kitörölhetetlen nyomot hagyott az erdélyi színpad-művészetben. A vasárnap esti Francia szobalány 50. előadásán lépett fel újra Tóth Elek, akit a közönség lelkes tüntető tapsal fogadott. A kolozsvári közönség szinte tudomásul a kiváló jellemszínész és a színház igazgatója között létrejött megállapodást.

UJ TAGOKAT AVATOTT FEL A SZENT MIHÁLY EGYHÁZKÖZSÉG LEÁNYCSOPORTJA.

Meleg, bensőséges ünnepségben volt része vasárnap reggel a 8-órás mise keretében a katolikus hívőknek. Krisztus királyi ünnepén, amikor 3 napos lelki előkészület után az egyház híveinek nagy száma közösen a szent áldozáshoz járult a kolozsvári Szent Mihály egyházközség leánycsoportja is a szent áldozással kapcsolatosan fogadalmat tett. Huszonöt fiatal leány újította meg hitvallását, majd dr. Veres Ernő vikárius, h. plebános felavatta őket leánycsoport tagjaivá. A fiatal leánybórok — amint a plebános szeretettel mondta — azért kérte felvételét az egyesületbe, hogy keresztény vallásos élettel előkészítse a katolikus család erkölcsi jövőjét. Majd megáldották őket. A szentmise után a csoport tagjai a vezetőséggel együtt átvonult a Központi-szállódába közös reggelire ahol gróf Bethlen Györgyné, a Katolikus Nőszövetség elnöknője szeretettel üdvözölte úgy a régi, mint az új tagokat.

A MÉHCSIPÉS MINT GYÓGYSZER

Mindenki fél a méhcsipéstől. Sokan személyes tapasztalatok alapján. A tudomány azonban, a betegségek ellen való harcában, sorompóba állította a méhcsipést is és a gyógyításnak ez a fejezete Apitherápia néven került be a tudományba. A méhfulánk mérget először egy Demartis nevű orvos kezdte vizsgálni ilyen szempontból — még 1855-ben.

1903-ban egy marburgi, Terc nevű orvos bejelentette a bécsi orvostársaságnak, hogy huszonhárom éves tapasztalatának eredménye az, hogy a méhcsipés képes az ízületi csúzt meggyógyítani. Ezt nem kevesebb, mint 500 esetben állapította meg. A szenvedő testrészt, izületre alkalmazott méhcsipések nyomán körülbelül hetven „kezelés” után a fájdalmak megszűntek.

Gyógykezelésre lehetőleg frissen főtt példányokat kell használni. Ha sokáig tartjuk fogságban a kis szárnyas rovarokat, vagy összeszárkálják egy mást vagy — ha magánosan zárjuk el őket dobozban — méregzacskójuk tartalmát nagyrészt kiürítik. A csipéseket lehetőleg kis bőrfelületre kell alkalmazni, azért, hogy minél több mérget jusson a szervezetbe arányag kevés fájdalomérzet mellett. Ez a felület lehetőleg a beteg testrészen legyen: ischiásnál a felső lábszár alsó felén, ízületi csúznál a csúszó testrészt izületeinél stb. általános megbetegedéseknél, például rheumánál valamely arányag kevésbé érzékeny testfelületen, például az alkar külső felén. A bőrfelületet természetesen előzetesen jól meg kell éthert-tisztítani. Habár a méh igen tiszta állat s csak virágokra száll rá.

Perrin professzornak sikerült már a méhmerget kivonatolva előállítani és ampullákban elraktározni, így bármikor rendelkezésre áll, injekciók céljaira.

Már az ókori Plinius írja, hogy „mikor a medve igen elhíz, odamegy a vadmehek fészébe és fölbolygatja őket, miközben türi, hogy orrát, arcát a méhek megcsipdessék. A csipések nagyon jól tesznek neki, élénkebb lesz tőlük.”

Lássuk milyen gyógyító hatást tulajdonít a méhcsipésnek a modern tudomány?

Először is tónikus, frissítő hatással van a szervezetre. Ezt igen sok méhész-nél tapasztalhatni. Sokan testük frissességét, magas életkort érnek el — állítólag a méhmerg hatására. Lehet ugyan, hogy a méhmerg szívre való hatása digitalis hatásához hasonlítható. Bizonyos azonban, hogy a szervezetre való hatása jótékony, frissítő, a vérkeringést meggyorsítja, az étvágyat növeli s az idegekre is megnyugtató hatással van. Etekintetben az arzénos készítményekhez hasonlít.

Sok szerző desinfiáló hatást is tulajdonít a méhmergnek. Ezt járványos betegségek, malária sok esetben kétségkívül észlelték. Ami gyógyító hatását illeti, ez bebizonyosodott a reumatikus fájdalmak és bronchitis esetében. Perrin professzornak sikerült olyan eseteket meggyógyítani, melyeknél minden más orvosi kezelés csődöt mondott.

Incze Andor.

— Egy kecskeméti törpe leány házassága. Érdekes karrierről számol be a „Kecskeméti Közlöny”. A híres városból indult el 28 évvel ezelőtt egy Rác Bözsi névű törpe leány. Mint artista bejárta az egész világot s most Newyorkban férjhezment egy angol törpéhez. A törpépár egy liliputi társulattal most együtt járja a nagyvárosok varietéit.

BERECZKY VILMOS RIPIORTJA:

250.000 galambtollszin és az intarzia faberakás

Látogatás Lászlóffy bácsi műtermében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Szerény, hallgatag ember, aki évek óta szótlanul végzi kötelességét a Magyar Színház igazgatói irodájának egyik íróasztala mellett. Fizetéseket számfejt, előlegeket von le a havi gázsiból és amikor néhány percre megpihen, egy-egy „téli” cigaretta csavar pléh-dohánytárcájából. Munkájában gyakran zavarják meg a színház csillagai, akik csillaghoz méltatlan anyagiassággal így zaklatják:

— Lászlóffy bácsi, legyen szives, egy „ákontó” bont...

Es Lászlóffy Ferenc anyagi türelemmel állítja ki a nyugtát: Felvettem a Thalia Rt.-től...

Az intarzia-faberakás

Amikor a munkaidő lejár, Lászlóffy bácsi fürgén kapja magára fekete kabátját, fejére teszi szürke kalapját és a sétatéren keresztül siet hazafelé. A tónál találkoznak és hamarosan egymás mellett tapossuk a sárga ősz levelű szönyeget.

— Ha látná kérem, milyen szép képeken dolgozom.

— Hát szokott festeni Lászlóffy bácsi?...

— Nem. Nem festek kérem. Intarziával foglalkozom.

— Intarziával?

— Igen. Intarzia faberakással. Az is komoly művészet kérem. De nem tévesztendő össze — hangsulyozza — a furnir-berakással. Az egészen más. A furnirból rendszerint egyszerűre több képet vágnak ki. Tucatkunka. Én egy képből csak egyetlen példányt készítek és másolatokat soha nem csinállok. Négy milliméteres anyaggal dolgozom. Ebben a modorban tudtommal Erdélyben senki nem készíti, mert költséges — legalább is az én anyagi viszonyaimhoz — és ezenkívül sok időt vesz igénybe. De értékesebb is, mint a furnir-berakás. Előnye, hogy a vastag anyag nem engedi át az enyvet, így a faanyag színe sokkal tartósabb és tökéletesebb lehet a színárnyalatokat kifejezni. A rajzokat mindig magam készítem el és azok minden esetben eredetiek.

A nehézségek

A nehézség csak az, hogy a képek plasztikáját olyan technikával kell megoldani, amelyet művészeti szempontból még nem irtak le és iskolája sincs. Minden kép megoldására váró művészi probléma. A történelme is rövid: Olasz- és Oroszországból indult ki.

Igy él a japán császár...

Hirohito, japán császár a világ egyik legmagányosabb embere, aki a világtól teljesen visszavonultságban él a Chiyoda-palotában. Idegen ember ugyszólván egyetlen esetben sem férhet közelébe. Éppen ezért rendkívül értékesek azok a megfigyelések, amelyekben Jones Word, a Daily Telegraph tudósítója a japán császár napi életéről számol be.

Hirohito császár sötétkék európai ruhát hord, nagyon választékosan öltözködik. Reggel hat órakor már felkel és felesége társaságában megreggelizik. Az egyszerű angol reggeli után a császár pár megtekinti gyermekeit, azután a császár elolvassa az újságokat. Hirohito szenvedélyes vegyész, aki már több igen jeles találmánnyal gazdagította a japán hadiipart és haditechnikát. A délelőtti órákat tudományos buvátkodással tölti s ilyenkor csak a tudósokat fogadja kihallgatáson. Ebéd előtt néhány percre lepihen, majd meg ebédel. Ebéd után rövid szieszta követ-

A japánok is foglalkoztak vele. De ezek a képek inkább csak líniárisak és nem figurálisak. Én a faberakást már annyira fejlesztettem, hogy portréhoz is nyugodtan hozzáfogok.

Már a Motilor-uti református templomnál járunk. Lászlóffy bácsi tovább magyaráz:

— De a színekre visszatérve, csinyján kell bánni azokkal. Mert kevés színű faanyag áll rendelkezésre. Éppen ezért a képek kombinációt meglehetősen kötöttek. A juhar és a hárs például fehér, az égerfa rózsaszín, a bükk rózsaszín árnyékban, a tiszafa, mahagoni, vörösfenyő, lucfenyő barnáspiros és bordó közötti színárnyalatú, az akác eper sárga, a citromfát helyettesíti, a diófa legkevesebb 10—15 színárnyalatot képvisel, árnyékos részletekre használható, a paliszanderfa (afrikai) sötét, szinte fekete, a bolgárrózsa piros, a tölgy, borostyán és topolya semleges színek. Ebenfát nem használok, mert nagyon drága és fekete színt — ha lehet — nem használunk a festészetben.

Az intarzia-művész műtermében

Az egyik kapu előtt megáll:

— Itt lakom — fordul hozzám. A kapu felett 135-ös szám. Behív, hogy nézzem meg a készülő képeket. Bemegyünk. A műtermében összemázolt palleták, ecsetek és festék helyett gyalupad nyújtózkodik. rajta mindenféle furó-faragó szerszám. Körül fatáblákon a munka alatt levő képek.

— Ez Kálvin — tart elem egy táblát, amelyen az apró, parányi fadarbák tökéletes színes mozaikká tevődnek össze. — Ez pedig itt — mutat tovább — szénégető ember, az ott a Bethlen-bástya. Ezen a képen már négy hónapja dolgozom. Fellegvári részlet. A munkámban igen értékes segítő társam a leányom, Józsefa, aki már majdnem úgy érti, mint én... — int a dicséretre elpiruló csinos és bájos leányka felé.

A galambtoll-gyűjtemény

— De foglalkozom még mással is — folytatja Lászlóffy bácsi nagy kék füst felhőt fujva maga elé vastagra csavart cigarettájából. Lehet, hogy csodálkozni fog rajta: Galambtoll gyűjtemény. Husz év óta tanulmányozom azokat a színeket, amelyek a galambok tollain előfordulnak. A gyűjteményemben 3000 darab különböző színű és osztályba tartozó galambtoll van, de a most készülő munkámban: A galambok színeinek

rendszerben, 250.000 színűről beszálelek.

— Mi a munkájának tudományos értéke?

— Biológiai értéke annyi, hogy a galambok színeinek a változását magyarázni igyekszem. Megkísérlem annak a megállapítását, hogy melyek az őszínek és melyek a későbbi, az éghajlati viszonyok következtében elszenvedett színváltozások és a különböző színek a fejlődés sorrendjében milyen helyet foglalnak el. Törvények megismeréséhez vezet ez a munka, amely törvényeket azután általánosítani is lehet a többi madárfajokra is. Galambtenyésztői szempontból fontossága az, hogy a tiszta, őszínek megállapításával a zavaró színek elkerülhetők lesznek. A folytonos kiválasztással az állat színét úgy meg lehet rögzíteni, hogy az hosszú évtizedekre megmarad, anélkül, hogy visszatűnne valamelyik másszínű őseire.

— Én magam egy magyar galambfajtával, a szegedi galambokkal kísérletezem, amelyeket husz év alatt majdnem az eredeti, önálló fajtájához vezettem vissza.

— Kérem ehinni, hogy ez nem hiábavaló fáradozás. Ez komoly munka, amely figyelmet érdemel...

El is hiszem. Mert a Stephenson vonatjára sem mert senki felülni és az első gőzmozdony mégis megindult. A Wright-testvéreknek sem hitték el, hogy repülni fognak. Mégis repültek.

Es Lászlóffy bácsi készülő könyve igazolja majd, hogy amit husz év alatt végzett, nem volt hiábavaló munka.

— Uj, hatalmas aranymezőt fedeztek fel Dél-Afrikában. A délafrikai Orange szabadállamban, a Baab-folyó partján, Klensklamp és Theussen között, mintegy kétszáz négyzetkilométernyi területen igen gazdag aranymezőt fedeztek fel. Ezen a területen szegénysorsu telepesek éltek, akik most márholnapra gazdag emberekké lettek. Az aranymező felfedezésének híre messzi vidékekről megindult a népvándorlás.

— A csavargó és a szabadság. A székességhérvári törvényszék büntetőtanácsa előtt megtört, őszhaju, öreg csavargó állott. Szintai Bélának hívják s nyolcféle foglalkozásban van képesítve. Szabó, szobafestő, géplakatos, vasas, tergályos, fűszerkereskedő, cipész, vilanyszerelő és cserepes segédi képesítése van, de sohasem dolgozott, apróbb nagyobb lopásokból, rablásokból élt s eddig 18 évet ült börtönben. Nemrég szabadult feltételeken Sopron-Kőhidáról. Szabadulása után igazolványát eldobta és nekirágott az országutnak. Szombat helyett Debrecenig minden várost bejár, kétszer el is fogták, de hamis név bemonásával mindig megszabadult. Közben átszökött Romániába s vissza is tért. Jugoszláviai látogatása után azonban elfogták és felismerték. Ma szigorított dologházba való visszautalás címén a törvényszék elé került. Elmondotta, hogy legnagyobb dolog a világon a szabadság és kétsz 125 napi szabad kóborlásért még ötöt dologházat is vállalni. Kívánsága teljesült, mert a jelentkezés elmulasztása miatt visszautalták Sopron-Kőhidára s a dologházi őrizet legkisebb időtartamát öt esztendőben állapították meg.

— Megnyit az első kávéház Indiában. Igaz, hogy Indiában a kávéházat eddig nem ismerték, dacára annak, hogy tulajdonképpen ez a kávé őshazája. Az új és egyetlen kávéház Haidarabad városában nyit meg és — máris a bukás szélén áll. A hinduk ugyanis nem szeretik a kávé, a teának rabjai, kivéve a rókát, akik viszont még nem vitték annyira Indiában, hogy férjeik akarata ellenére kávéházba járhasanak. A kávéház megnyitására az adott alkalmat, hogy az sok kávé ottmaradt India nyakán, mert Brazília sokkal olcsóbban, jobb kávé zudított a világpiacra. A vállalkozó mégis pórul jár, mert senki sem kíváncsi sem a feketéjére, sem újságjaira. A nők pedig még páriaszámba mennek Indiában.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(45.)

Harry egy ideig szótlanul hallgatta a munkások ingerült kifakadásait, aztán közbelépett:

— Hower apó, maradjon otthon. Vállalom a felelősséget és ha bántódása lesz miatta, én fogom eltartani családjával együtt.

A munkások meglepve bámultak a beszélőre. Senki sem tudta róla, hogy gazdag ember és cs. kugyan szavának állhat.

— Derék ajánlat. Nagyon derék — hangzott minden oldalról.

— Nem fogadhatom el ajánlatát — tiltakozott Hower apó, — miért keverné magát kellemetlenségekbe miattam?

— Sohse féltsen engem, Hower apó. Amit megmondtam, azt el is vállalom minden következményeivel együtt. Ma este menjen csak szépen haza, lássa el feleségét. A többit bizza reám.

A munkások egyhanguan állást foglaltak Harry mellett és nem nyugodtak, míg az öreg meg nem ígérte, hogy stére hazamegy.

XIII.

A munkások komor, mogorva arccal gyülekeztek a műhelybe este nyolc óra tájban. Nemsokára Happerson is megjelent közöttük és szigorúan fogott névsorolvasásához.

— John Hower.

Senkisem jelekezett. Happerson vészjóslóan ráncolta össze homlokát.

— John Hower nincs itt?

— Nincs — felelte Harry nyugodtan. — Hazament beteg felesége mellettem. Vállaltam a felelősséget miatta. Én beszéltem reá, hogy ne maradjon itt éjszakai munkára.

— Milyen joga avatkozik a mások dolgába? — rivallt reá gorombán Happerson. — Hogy merészel engedélyeket osztogatni a munkásoknak tudtom és beleegyezésem nélkül?

— Az emberség jogán — válaszolta Harry.

— Ez nem jótékony intézmény és magának semmi joga intézkedni itt. Vegye tudomásul, hogy büntetésül heti fizetése felét levonom.

— Megteheti.

— Hower pedig elbocsátom.

— Azt nem fogja tenni.

— Nem kérek tanácsot magától. És ha még egy szót felesel, holnap magát is kirugom.

Harryt soha nem érzett düh fogta el. — Hogy mer ezen a hangon beszélni velem?

Erei kidagadtak homlokán, keze ökölbe szorult.

A munkások izgatott arccal tolongtak köréje.

— Hallgasson, egy szót sem akarok hallani tőbbet. Vakmerő kommunista.

— Vonja vissza, amit mondott — ordította Harry magánkivül, — vonja vissza vagy nem állok jót magamért.

Abban a pillanatban három munkás Happersonra vetette magát:

— Átkozott, kegyetlen kutya, nem érdemled, hogy a levegőt szíviad.

Rettenetes ordítás, dulakodás keletkezett. Happersont lefogták, falhoz szorították és éktelenül verték agyafőbe. Talán ott maradt volna a feldühödött emberek kezei között, ha Harry még egy néhány nyugodtabb ember segítségével le nem csillapítja őket.

A zajra berohattak az örök, felügyelők, szolgák, ügyeletes munkások és tisztviselők. Minden egyszerre kiabált, magyarázott, fenyegetőzött.

Az óktelen kavargásban Harry felugrott egy székre.

— Emberk, munkások! köszönöm hogy meg akartatok vélemezni a ma-

Hajósdráma a déli Csendes-Oceán jéghegyei között

(ANTOFOGARTO.) (Chile.) Santiagóban és Puertomonteban hajnali két órakor fogták fel Fosca nevű tengerhajó segélykérő jeleit. A rádiógram így hangzott:

„Zajló jégtől körül vagyunk zárva. Helyzetünk reménytelen. A vihar dél nyugati irányból egy hatalmas jéghegyet sodor felénk, amely órákon belül össze fog roppantani. Hajónk mozdulni sem tud, helyzetünk kétségbeesítő. Kérünk azonnali segítséget.“

A vészjeleket felfogó kikötői rádióállomások azonnal érintkezésbe léptek ugyancsak rádióval a nyílt tengeren haladó hajókkal, amelyek a katasztrófa színhelyéhez a legközelebb voltak. Ezek valamennyien rögtön megváltoztatták irányukat és teljes gőzzel a Fosca felé indultak.

Néhány órával utóbb még egy vészjelet adott a szerencsétlen hajó.

„A hajóbordák betörték, még félórát a víz színén tudjuk tartani magunkat, ha újabb baleset nem ér. Segítség! Mindnyájan a halál! Segítség! Segít!“

A mentőhajók röviddel ezután meg-

érkeztek a dráma színhelyére s látták, hogy amikor a hajó oldalára dőlt, a kapitány kiadta a parancsot, hogy mindenki meneküljön, ahogy tud. Ő maga a fedélzeten maradt mindaddig, amíg a végzettszerűen közeledő jéghegy csak ugyan szétmorzsolta a hajót. Tizenkét ember mentőövekkel és élelmiszerekkel felszerelve kiugrott a jégre, amíg hatan idegrohamot kaptak és részben tehetetlenül, benuktan várták a véget, néhányan pedig öngyilkosok lettek.

A tizenkét ember megindult a lazán összefüggő jégtáblákon, amelyek azonban szakadozni kezdtek és félóra múlva tizet elnyelt közülük a jeges hullám. Két ember erejének végső megfeszítésével meg tudott maradni egy jégtáblán, sőt annyi lélekjelenlétük volt, hogy egy zászlófelét is kitűztek. Ennek köszönhetik megmenekülésüket, mert az első segélyhajó észrevette őket. Nagynehezen felvették a két félig összefagyott tengerészt a fedélzetre, ahol szorgos ápolás alá vették őket. Mindketten életben maradtak.

Tizenkilenc emberből tehát ketten éltek túl az utóbbi évek egyik legszörnyűbb tengeri katasztrófáját.

Leleplezték a lófejű kísértetet

(SZÉKESFEHÉRVÁR.) Különös ügy fejeződött be az iszakai határban, a hatalmas halastavaik mellett, egy jól irányított ütessel, egyben végét jelentette a „lófejű“ éjféle kísértet legendájának.

A furcsa történet eredete abba az időbe nyúlik vissza, amikor a vidéknek alighanem török származású réme volt egy félig helytartó, félig rablólovag-szerű ur, akit a sors azzal vert meg, hogy feje feltűnően hasonlított a ló fejéhez. Az ijesztő megjelenésű alak annyi kegyetlenséget művelt Iszka, Moha, Csurgó és a többi községek lakossága között, hogy kegyetlen emléke fennmaradt.

Tíz évvel ezelőtt kapott lábra újra a Lófejű története, amikor egyik iszakai gazda házában különös kis jövevény látott napvilágot. A csecsemő életképes lett volna, ha a kiszámíthatatlan sors nem verte volna meg azzal, hogy nyakán szabályszerű kis csikófej ingadozott. A szerencsétlen kis szörnyűszülött két napig élt, aztán meghalt, de magával vitte az édesanyját is, aki nem élte túl a borzalmas gyermekáldást. A babonások között azonnal feltámadt a Lófejű legendája. A szájhagyományokból kiderült, hogy a Lófejűt kegyetlenkedései miatt éppen az iszakai határban ütötték agyon a felháborodott falusiak s azonnal elkészült a jóslat is, hogy visszatért a Lófejű kísértete. Faluhelyen gyorsan terjed az ilyesmi, néhány hét múlva egy fiatal leány félholtan futott haza este, hogy a hegyen átjövöt találkozott a Lófejű kísértetével.

Néhány héten belül nyolcszor ismétlődött meg az eset és egymásután érkeztek híradások, hogy más községek-ből is akadtak, akik találkoztak a rémmel. Ezeknek a szavahihebb férfiaknak az előadásából derült ki, hogy a Lófejű jól megtermett ember, akinek nyakán szabályszerű, hatalmas lófej van, hegyes fülekkel és nagy, sárgán villogó fogakkal. A kísértet csaknem mindig a sziklás, hegyes határban került a véletlenül arra járók elé s fe-

hér lepellel való szabályszerű kísértetkomédia után nyomtalanul eltűnt.

Ezen az alapon szabályszerűen hajtó vadászatot indítottak a Lófejű kézrekerítésére; a kísértet megszemélyesítője valóban pokoli ügyességgel csuszott ki az üldözők közül, akik nem is tulságosan ambicionáltak az ügyet.

Igy történt aztán, hogy a kísértet tiz évvel át rémitgette hét falu lakosságát. Közben a Lófejű valószínűleg elszemtelenedett. Megesett, hogy faluközepén zörögött be az ablakon s a kinézők szörnyű, vigyorgó lófejével találták magukat szemközt.

Idén nem történt sehohsem kísértetjárás. A falvak fellelegzettek. Nemrég azonban újra panaszal állott elő egy iszakai ember, bizonyos Mányik Antal, Mányik valamikor tanítónak készült, de abba kellett hagynia a tanulást. Egy darabig kóborolt, aztán letelepedett, al kalmi munkából élt, sokat és rendszeresen olvasott.

Visszahuzódó, emberkerülő lett, aki csak akkor került elő, ha ennivalóra kellett keresni. Most újra megjelent az emberek között és elpanaszolta, hogy Vizkereszt után való éjszaka betört hozzá a Lófejű és úgy megverte, hogy minden csontja ropogott. Karmolásokkal és jókora kék foltokkal igazolta, hogy valóban volt holmi differenciája a kísértettel. Egyre többször tűnt fel a Lófejű alakja, egyre több határt járt be és egyre szaporodtak a panaszok.

A hét elején egy fiatal leány félholtan rogyott be vőlegényének szüleihez és elpanaszolta, hogy a hegyen alaposan meghajszolta a kísértet, akinek futás közben rémesen csattogott a lófeje.

Rövidesen jelentkezett a betegre rémitett leány szüleinél Mányik. Most már feltűnt, hogy a bogaras ember fel tűnően sokat jár emberek közé s lehetőleg azokat a családokat keresi fel, ahol történt kísértetrimítés.

Ezen az alapon indított magánakciót a vőlegény néhány legénytársával. Egyik este többen lesbeálltak a hegyen, persze furkókkal a markukban, egyik legénybajtársuk vénasszonynak öltöz-

ve bandukolt át a kísértetiesen sötét negyen. Nem is számítottak rosszul, mert rövidesen kiugrott az egyik hajlásból a Lófejű és üldözőbe vette a „vénasszonyt“, aki csoszogva menekült arra, ahol a legények rejtőztek. Ott aztán hirtelen ledobta a hárászkendőt, előrántotta a furkót és az előkerülő legényekkel kutyaszóritóba vették a kísértetet. Nyomban kiderült, hogy Lófejű is a testtel rendelkező földi lények közé tartozik, mert nagyokan nyögött az ütések alatt s egy hatalmas ütéstől, amit a lófejűre kapott, összeesett. A legények megfosztották ékes fejdiszától és Mányikkal kerültek szembe. A ravasz ember ócska lókoponyát befestett barnára, nagy sárga agyarakat akasztott bele és az egészet a fejére erősítve, kísérteteskedett tíz évig. A leleplezés néhány törött csontjába került. Sérüléseit jelenleg kórházban gyógyítják.

Tízezer font egy madárért

Kerek összegben tízezer font, azaz majdnem 20 millió lej jutalomdíjat kínál az angol Madártani Társaság annak a szerencséskezű vadásznak, aki egy eleven „kétéltű pingvin“ szolgáltat be a társaság grönlandi állomásán. Ennek a rendkívül ritka madárfajnak utolsó példányát 1845-ben fogták el, azóta egyetlen egy sem került az éleszemű és vakmerő északi vadászok elé. A „kétéltű pingvin“ létezéséről a tudományos világ is teljesen meggyőződött volna, ha néhány hónappal ezelőtt a véletlen reá nem irányítja ismét a figyelmet. Edward Walmy, a híres madárkutató egy kis norvég gőzzel tanulmányutra indult észak felé. Egyik napon a fedélzeten ülve távcsövével vizsgálta a partvidéket, amikor legnagyobb meglepetésére éppen a ritka madárfaj egy jól fejlett példányát pillantotta meg a sziklák között. A gőzöst azonnal a part felé irányította, de még mielőtt az izgatott vadászok a partra értek volna, a ritka madár nyomtalanul eltűnt. Hiába kutatták végig a sziklás partvidéket, a különös pingvint nem találták többé. Valmy azonnal jelentést tett utjának e szerencsés epizódjáról, mire a brit madártani társulat, hogy a kutató vadászokat tette sarkalja, nyomban kitűzte az említett nagyjösszegű jutalomdíjat. Sajnos, a kutatás holpontra jutott. Egyelőre nincs remény arra, hogy a „kétéltű pingvin“ egy eleven példányát közrekerüljön. A világ muzeumaiban összesen 79 kitömött példányát őrzik ennek a — valószínűleg már kihaló — állatfajnak. Egy kitömött „kétéltű pingvin“ ért, amelyet Londonban őriznek, 900 fontot kínáltak Amerikában.

Izgalmas vadásztörténet öröközte meg az utolsó, eleven „kétéltű pingvin“ elfogatását. Kétszáz évvel ezelőtt a kétéltű pingvin még nagyszámban élt északon. Husa izletes volt és finom: a halászok könnyen kaptak rajta s nagy mennyiségben pusztították. A múlt század elején számuk egyre ritkult, a század közepén pedig már valószínűleg eseményszámba ment, ha egyet elfoghattak. Az utolsó „kétéltű pingvin“ pusztulása 1845-ben drámai körülmények között történt. A St. Kilda-i halászok ugyanis egy nap éppen egy ilyen pingvint fedeztek fel. Amikor körülvették, hogy elfogják, a madár víz alá bukott és kétségbeesetten menekült. Az állat azonban végül is kimerülten hullott üldözői kezébe. Hatalmas példány volt. A vadászok két bárka vitorlarudja közé kötve vígan indultak hazafelé élő, -rtékes zsákmányukkal. Utközben vihar éri utol a két bárkát. A hullámok három vadászt le sodortak a fedélzetről s hajói kis végveszélybe jutott. A babonás vadászok a pingvin bosszújának tulajdonították az itéletidőt s végső riadalomukban agyonverték az állatot, anélkül, hogy tudták volna: az utolsó eleven „kétéltű pingvin“ t ölték meg. Nemsokára szerencsésen partot értek s a madarat jó pénzért eladták az oslói muzeumnak. A St. Kilda-i eset óta senki se fogott el többé „kétéltű pingvint.“

gáról megfelelték munkavezetővel szemben, de ne felejtsetek el, hogy ez a dolog csak reám tartozik és hogy ma este külön munkára vállalkoztunk. Menjen mindenki azonnal a helyére és igyekezzék az időfecsérelést pótolni. Három pere alatt teljesítse mindenki kötelességét.

Fréyes hangja, büszke, parancsoló nézése nem maradt hatás nélkül. A munkások morogva, zugolódva bár, de

mégis csak elfoglalták rendes munkahelyüket és egy negyedóra múlva a rendes mederben, sőt a felhalmozott izgalma következtében, még lázasabb munka folyt a műhelyekben, mint azelőtt.

Happersont úgy elverték, hogy kénytelen volt abbahagyni a munkát és hazament.

(Folytatása következik.)